Huipputason neuvottelut ovat epäonnistumisen vaarassa

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 57 — Vol. XLII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, toukok. 17 p. — Tuesday, May 17, 1960

Neuvostoliitto lähetti 4½ tonnin avaruuslaivasatelliitin kiertämään maapalloamme

Avaruuslaiva-satelliitti kiertää maapallon 91 minuutin ajassa kahdensadan mailin etäisyydessä

Moskova. — Neuvostoliitto lähetti sunnuntaina avaruuteen uuden ja entisiä paljon suuremman sputnikin, neljän ja puolen tonnin painoisen avaruuslaivasatelliitin, jonka mukana on miehen kuva, viimeisimpänä suurena askeleenaan kohti miehitetyn avaruuslaivan matkalle lähettämisen saavuttamista.

Satelliitti, joka lähetettiin matkalleen juuri huipputason neuvottelujen Pariisissa alkamisen aattona, kiertää maapallon noin 200 mailin etäisyydessä kerran 91 minuutissa ja yli sellaisten suurempien kaupunkien kuin New York ja Pariisi.

Eräs neuvostoliittolainen tiedemies sanoi tämän johdosta: "Sen (satelliitin) lento yli Pariisin palauttaa mieliin, ei ainoastaan Neuvostoliiton valtavan mahdin, vaan myös meidän intohimoisen halumme yhdistää ihmiskunnan yritykset edistymään tieteen ja tekniikan alueilla."

Neuvostoliiton uutistoimisto Tassin tiedotuksessa sanottiin, että tämä viimeisin avaruuskoe "luo perustan vaikeille yrityksille rakentaa luotettavia avaruuslaivoja, jotka takaisivat turvallisia miehitettyjä matkoja avaruuteen."

Moskovan radiossa ennustettiin, että ensimmäinen avaruusmatkailija tulee olemaan neuvostoliittolainen. Radiotiedotuksessa sanottiin uutta sputnikkia korabl-sputnikiksi.

Uuden satelliitin hyötypaino on neljä ja puoli tonnia sisältyen siihen kahden ja puolen tonnin painoinen hytti. Tämä on suurin ihmisten avaruuteen lähettämä satelliitti, jonka lähettämiseksi matkalleen neuvostoliittolaiset käyttivät suurinta tähän mennessä käytettyä rakettia.

(Lontoossa brittiläiset tiedemiehet ilmaisivat mielipiteenään, että Neuvostoliitolla on vielä huomattava etumatka ohjuksien kehittämisessä yli Yhdysvaltain kehityksen. Britannian avaruusyhdistyksen eräs puhemies arvioi, että tämä uusi satelliitti saatettiin avaruuteen raketilla, joka oli kaksi tai kolme kertaa voimakkaampi kuin Yhdysvaltain nykyiset Atlas- ja Titan-ohjukset.)

Tassin uutistiedossa sanottiin: "Avaruuslaivassa on ilmapaineen alaisena oleva hytti ja avaruusmatkailijan kuva ynnä kaikki miehitetyllä avaruusmatkalla tarpeelliset laitteet."

Tiedotuksen mukaan ei ole tehty mitään järjestelyjä hytin takaisin saamiseksi ehjänä, vaan se erotetaan radiosignaalilla avaruuslaivasta ja se tulee palamaan maan ilmapiirissä.

Useilla radioasemilla kautta maapallon on ilmoitettu vastaanotetun satelliitin radiosignaleja.

Moskovan radiossa ilmoitettiin, että avaruuslaiva voidaan nähdä yöllä paljain silmin.

Tassin tiedotuksessa sanottiin, että radiosignaalit osoittavat jotta satelliitti toimii normaalisesti ja korostettiin sen painon merkitystä.

"Tämä paino", sanottiin avaruustiedemies professori Dobronravovin radiotiedotuksessa, "teki mahdolliseksi avaruuslaivan varustamisen erikoisella hytillä, joka sopisi ihmisen matkalle avaruuteen . . .

"Kiitos luotettavalle radioyhteydelle . . . maapallolla olevat tiedemiehet saavat tietoja ihmiselämälle tarpeellisista fyysillisistä edellytyksistä."

Hän sanoi, että tämän satelliitin avaruuteen lähettämisen päätarkoituksena oli kokeilla hytin avaruusmatkoihin sopivaisuutta. Hän lisäsi ettei ole epäilystäkään siitä etteikö tulevaisuudessa voida ratkaista ongelmaa hytin palauttamisesta ehjänä maapallolle.

Professori Dobronravov vahvisti, että satelliitin matkalle lähettämisessä tarvittiin entistä paljon voimakkaampi raketti. Hän sanoi, että tässä tapauksessa käytetyllä raketilla oli hyvin läheinen yhteys viime tammikuussa Tyynellämerellä suoritettujen rakettikokeiden kanssa.

Näiden kokeilujen aikana Moskovasta ilmoitettiin, että kokeilut oli tarkoitettu tutkimaan mahdollisuuksia lähettää painavia satelliittejä kiertämään maapalloa ja mahdollisuutta suorittaa avaruusmatkoja aurinkokunnan planeetoille.

Professori lisäsi: "Tänään, toukokuun 15 päivänä v. 1960, Neuvostoliiton tiedemiehet ja teknikot ovat jälleen osoittaneet koko maailmalle kuinka rajattomat ovat mahdollisuudet tutkia avaruutta.

"Huomenna, toukokuun 16 päivänä, alkavat huipputason neuvottelut Pariisissa. Koko maailman kansat odottavat niistä hedelmällisiä tuloksia ja toivovat . . . uuden maailmansodan uhan poistamista. Neuvostoliitto tu-

(Jatkuu 3. sivulla)

Sanomalehtikustantajille tarjottu lakkovakuutusta

Oshawa. — Ontarion painotyöläisten liitto on päättänyt lähettää edustajansa Ottawaan vaatimaan liittohallitusta estämään Canadan finanssiyhtiöt osallistumasta sanomalehtikustantajien lakkovakuutusrahastoon.

Painotyöläisten liitolle kerrottiin täällä, että Yhdysvaltain sanomalehtikustantajien yhdistys on ylläpitänyt lakkovakuutusrahastoa, jolla on rahoitettu lakonrikkuritoimintaa. Canadassa ovat lähettäneet rahoja tähän sanomalehtikustantajien käytettäväksi Montreal Trust yhtiöllä.

Yhdysvaltain sanomalehtimiesyhdistyksen virkailija Peter Reilly sanoi, että canadalaisia sanomalehtikustantajia on kehoitettu osallistumaan samanlaiseen suunnitelmaan kuin käytetään sanomalehtimiesten lakon murtamiseksi Portlandissa, Oregonissa. Hän sanoi, että vakuutusrahastosta maksetaan aina $10,000 asti päivässä lakon aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi.

Painotyöläisten liitto on sitä mieltä, että sellaiset rahastot vain kiihottavat lakkojen provosointia, hyökkäyksiä järjestynyttä työväestöä vastaan ja että ne eivät mitenkään ole yleisen edun kanssa yhtäpitäviä.

Konferenssille kerrottiin, että ainakin yhden osavaltion prokuraattori on kieltäytynyt sallimasta sanomalehtien kustantajien perustaa sellaisia rahastoja.

Painotyöläisten uniot tuomitsivat Portlandissa ja Westchester Countyssa, N. Y., käytetyt lakonrikkuritaktiikat. Ne haluavat, että liittohallitus hyväksyisi lain, jolla voitaisiin kieltää lakonrikkurien kuljettaminen yli maakunnallisten rajojen.

Painotyöläisten uniot suunnittelevat myös anomuksen esittämistä liittohallitukselle pyytäen paremmin järjestettyä siirtolaisuutta jotta voitaisiin jossain määrin vähentää nykyistä työttömyyttä. Jos liittohallitus ei toimi piakkoin tässä asiassa, niin uniot voinevat lähettää edutaajnsa Ottawaan hallitusvirkailijain puheille.

"Tämä summittainen halvan työvoiman maahan tuominen heikentää niitä unioita, jotka ovat taistelleet kunnollisten elinehtojen puolesta", sanoi torontolainen painotyöläisten union edustaja Purdy Churchill. "En ole sitä mieltä, että olisi lopetettava siirtolaisuus, vaan sitä että sen tulisi tapahtua suunnitelmalliseti."

Painotyöläisten liitto on sitä mieltä, että useimmat siirtolaiset tulevat pahoin pettyneiksi kun he saavat tietää todellisen tilanteen ja että heille annetut lupaukset ovat olleet valheellisia.

N-LIITTO VAROITTI CANADAA USAn VAKOILUN AUTTAMISESTA

Lontoo. — Neuvostoliitto varoitti Canadaa lauantaina kehoittaen sitä kieltäytymään sallimasta Yhdysvaltain vakoilukoneiden käyttää canadalaisia lentokenttiä.

Moskovan radion lähetyksessä Pohjois-Amerikan mantereelle sanottiin, että Canada oli "vapaehtoisesti ja epäilemättä" antanut alueensa Yhdysvaltain ilmavoimien ja Yhdysvaltain puolustuslaitoksen gentlemannien käytettäväksi ja vakoilulentoihin ois siellä kuin kotonaan.

"Siltä, mikä tulee tapahtumaan seuraavaksi, on Canadan hallituksen omantunnon päätettävä", sanottiin englanninkielisessä radiolähetyksessä.

"Kuten kaikki tietävät, Canada ei ole vielä uskaltanut olla tottelematon kaverilleen.

"Maailman rauhan tulevaisuus riippuu suuressa määrin niistä opeista, mitä Canadan hallitus ja muiden maiden hallitukset, joiden alueilla on Yhdysvaltain tukikohtia, saavat vakoilulentokonetapauksesta.

"Tämä oli ensimmäinen vaitiön murtaminen Canadasta Neuvostoliiton arvostelussa Yhdysvaltain vakoilulennoista."

Somalia saa itsenäisyytensä heinäk. 1

Rooma. — Hallitus hyväksyi viikonlopulla lakiehdotuksen jonka mukaisesti Somalia saa itsenäisyytensä heinäkuun 1 päivänä.

Italia on hallinnut tätä ItäAfrikan territoriota Yhdistyneiden Kansakuntien antamilla valtuuksilla sitten v. 1950. YKn yleiskokous äänestin viime joulukuussa Italian ehdotuksesta että Somalian itsenäistyminen siirrettäisiin joulukuun 2 päivästä tänä vuonna heinäkuun 1 päivään.

Naapurimaana oleva Britannian Somalimaa saa itsenäisyytensä kesäkuun 26 päivänä ja kahden maan odotetaan yhdistyvän.

Canadan kenraalikuvernööri Vanier tutkimassa tarkasti South Saskatchewanin joelle rakennettavan valtavan padon mallia. Pato tulee olemaan yksi maailman suurimmista. Saskatchewanin kansa ja erikoisestikin farmarit ovat kauan vaatineet tämän padon rakentamista, joka vihdoinkin on aloitettu. Se tulee olemaan suurimerkityksellinen tulvien estämiseksi ja kosteuden säilyttämiseksi. Sen valmistuttua voidaan päästää kuivana aikana vuodesta vettä alueille, jotka ovat tavanomaisesti kärsineet kuivuudesta kesäisin. Muut kuvassamme vasemmalta oikealle: insinööri J. G. Watson, Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin inspehtori Kenneth Shakespear ja rakennusinsinööri Walt Thomson.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev sanoi tänä aamuna, että hän lähtee Pariisista ellei Yhdysvaltain presidentti pyydä julkisesti anteeksi Yhdysvaltain Neuvostoliiton alueelle suorittaman vakoilulennon johdosta.

Timmins. — Eilen evakuoitiin ilmateitse noin sata ihmistä Foleyetista, jossa tulva on katkaissut kaikki yhteydet muuhun maailmaan paitsi radion ja ilmatiet. Foleyetin juomavedet ovat muuttuneet ihmisille vaarallisiksi ja täältä on kuljetettu vettä sinne lentokoneilla. Täältä 50 60 mailia länteen sijaitsevassa Peterbellissa myös uhkaa tulvavaara Missinabi joella olevan padon uhatessa murtua. Kylässä asuu noin 50 ihmistä.

Toronto. — Dominion-ketjukauppojen työläiset 10 kaupungissa Ontariossa voinevat lakkoutua. Työläisiä edustavan Retail, Wholesale and Department Store-union neuvottelukomitea hylkäsi eilen kauppayhtiön tekemän ehdotuksen uudesta työehtosopimuksesta. Työläiset ovat aikaisemmin äänestäneet neuvottelukomitealleen valtuudet julistaa lakko ellei työnantajan kanssa päästä sopimukseen. Sovittelulautakunnassa ei päästy tulokseen, joka olisi tyydyttänyt työläisiä.

Mielenosoitukset jatkuvat Turkissa

Izmir, Turkki. — Pääministeri Adnan Menderes saapui tänne sunnuntaina aloittaen maanlaajuisen vierailumatkan oppositiojohtaja Ismet Iinonun seuraajien järjestäessä mielenosoituksia.

Poliisien kertoman mukaan kolme henkilöä loukkaantui vakavasti ja lukuisia muita lievemmin. Patukoita heiluttavat poliisit vangitsivat 18 mielenosoittajaa.

Demokraattipuolueen johtaja Menderes saapui 6,790 tonnin laivalla Ordulla, Turkin ensimmäisten vaalien 10-vuotispäivänä.

Yhteenotot kaduilla alkoivat kun noin 4,000 mielenosoittajaa kerääntyi oppositiossa olevan tasavaltalaispuolueen päämajan edustalle huutaen "Rauhaa, rauhaa" ja "Menderes erotkoon". Paikalle kerrotaan saapuneen jokseenkin yhtä suuri joukko Menderesin kannattajia, jotka aloittivat yhteenoton.

Mielenosoittajat vaativat vapaita vaaleja viipymättä, joista Menderes ei ole vielä antanut mitään varmaa lupausta. Turkin perustuslain mukaan hän on velvoitettu kutsumaan vaalit ensi kevääseen menessä.

Yhdysvaltain presidentti Eisenhower kieltäytyi tuomitsemasta vakoilulentoprovokaattoreita

Pariisi. — Yhdysvaltain presidentti Eisenhowerin esiintyessä eilen täällä alkaneissa huipputason neuvotteluissa aikaisemmin ilmoitetuin Yhdysvaltain päätöksin, että länsimaiden taholta ei tule tehdä minkäänlaisia myönnytyksiä Neuvostoliiton tekemiin ehdotuksiin nähden, Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev ilmoitti, että hänen mielestään olisi paljon parempi jos huipputason neuvottelujen pitäminen siirrettäisiin kuudella tai kahdeksalla kuukaudella siksi kunnes Yhdysvalloissa on valittu ensi marraskuussa uusi presidentti.

Hän sanoi, että olisi ajan haaskuuta keskustella kansainvälisistä ongelmista ellei Yhdysvaltain presidentti ole valmis tuomitsemaan vakoilulennot ja Neuvostoliiton rajojen sisälle tunkeutumiset ja ellei hän ole valmis rankaisemaan tällaisiin tekoihin syyllistyneitä henkilöitä.

Eisenhower hylkäsi Hrushtshevin vaatimuksen, siten horjuttaen huipputason neuvotteluja. Myöhemmin hän kuitenkin ilmoitti, että Yhdysvaltain toimesta ei ole toimitettu yhtään vakoilulentoa Neuvostoliiton yllä sitten sen, joka ammuttiin alas toukokuun 1 päivänä ja että ei ole aikomustakaan suorittaa lisää sellaisia lentoja.

Samalla hän veti esille vanhan, ja Neuvostoliitolle sopimattoman "avoimen taivaan" tarkastusehdotuksen, ilmoittaen, että hän voinee esittää ehdotuksensa Yhdistyneille Kansakunnille.

Eilen Moskovassa Yhdysvaltain lähetystölle jätetyssä virallisessa nootissa Neuvostoliitto vaati näiden vakoilulentojen julkista tuomitsemista Yhdysvaltain toimesta. Nootti oli saman sävyinen kuin pääministeri Hrushtshevin puhe eilen huipputason neuvottelujen avajaisistunnossa.

Nootissa vaadittiin, että Yhdysvaltain hallitus "hylkäisi ilmoitetun rauhalle mitä vaarallisimman politiikkansa, joka merkitsee aggressiivista tunkeutumista toisten valtojen alueelle".

Nootissa syytettiin, että valtiosihteeri Herterin viikko sitten antamassa lausunnossa vakoilulentokoneesta ja muissa yleisissä lausunnoissa Yhdysvalloissa pyrittiin "oikeuttamaan sellaiset vihamieliset toimenpiteet, jotka ovat sallittuja vain sodassa toisiaan vastaan olevien valtojen välillä."

Yhdysvaltain "aggressivinen ja provokatiomainen" politiikka saattoi vaaranalaiseksi myös ne maat, joiden alueilla sijaitsee yhdysvaltalaisia tukikohtia, varoitettiin nootissa, sillä Neuvostoliitto "tulee ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin näihin maihin nähden aina asianomaisia tukikohtia vastaan suoritettaviin vastaiskuihin asti."

Neuvostoliiton nootti oli vastaus sille, jonka Yhdysvallat jätti Neuvostoliitolle viime torstaina väittäen, että sen vakoilutoimenpiteet oli suoritettu puhtaasti "puolustustarkoituksissa."

Neuvostoliiton nootissa huomioitiin, että Yhdysvaltain tiedoituksessa tunnustettiin virallisena Yhdysvaltain politiikkana yhdysvaltalaisten lentokoneiden laiton Neuvostoliiton ja muiden maiden alueille tunkeutuminen vakoilutarkoituksissa.

Täten, jatkettiin nootissa, Yhdysvallat oli julistanut koko maailman edessä omaavansa "tietoisen provokatiomaisen ja ennakolta harkitun, karkean kansainvälisen lain ja eri maiden suvereenisuuden pilkkaamispolitiikan."

Nootissa sanottiin, että Neuvostoliiton mielestä oli saapunut aika, jolloin Yhdysvaltain olisi tuomittava vakoilulennot eritotenkin siksi kun huomioidaan Yhdysvaltain torstaisessa nootissa ilmaistu Yhdysvaltain valmeus pyrkiä sovintoon huipulla kansainvälisen jännittyneisyyden vähentämiseksi.

Tälläistä taustaa vastaan neljän suurvallan edustajat neuvottelivat erikseen Britannian pääministeri Macmillanin kanssa, joka omaksui itselleen rauhoittajan roolin. Hän neuvotteli ensin Ranskan ja Yhdysvaltain päämiesten kanssa ja sitten Neuvostoliiton pääministerin kanssa.

Eilen Neuvostoliiton pääministeri ilmoitti myös, että Neuvostoliitto on peruuttanut presidentti Eisenhowerin vierailukutsun. Vierailu oli suunniteltu tapahtuvaksi ensi kuun alkupuolella vastavierailuna Hrushtshevin vierailulle Yhdysvaltoihin.

Vielä tähän aamuun mennessä ei oltu ilmoitettu uusista huipputason neuvottelujen istunnoista vaikka erikoisestikin Britannian taholta yritetään saada presidentti Eisenhower taipumaan ja jatkamaan neuvotteluja. Pääministeri Macmillan tapaa Hrushtshevin vielä tänään.

Green tunnustaa ja kieltää U2-koneiden olleen Canadassa

Ottawa. — Koko viime viikon sanomalehdissä ilmoitettiin, että oli tapahtunut vakoilulentoja Canadan alueelta ja samanaikaisesti sellaiset tiedot kiellettiin virallisella taholla.

Viikonlopulla ulkoministeri Green kuitenkin tunnusti parlamentin alahuoneessa, että yhdysvaltalaiset U-2-malliset vakoilukoneet olivat käyttäneet canadalaisia lentokenttiä ja sitten muutamia tunteja jälkeen hän kielsi lausuntonsa merkityksen.

Alahuoneessa antamassaan lausunnossa sanottiin selvästi, että näitä U-2-koneita oli ollut toiminnassa canadalaisilta lentokentiltä, vaikka ulkoministeri vakuuttelikin, että niiden suorittamat lennot olivat olleet täysin "laillisia" säätiedustelun yhteydessä tapahtuvia lentoja.

Tämä oli täysin vastakkaista puolustusministeri Pearkesin aikaisemmalle lausunnolle, jossa hän sanoi, että ainoa Canadan alueella ollut U-2-lentokone oli se, joka teki hätälaskun Saskatchewanissa maaliskuun 15 päivänä.

Kun häneltä tiedusteltiin tästä, ulkoministeri Green sanoi, että hän ei ollut tarkoittanut sanoa sitä mitä hän sanoi parlamentin alahuoneessa ja että "mikäli me tiedämme Canadan alueella ei ole ollut yhtään muuta U-2-konetta paitsi se, joka teki hätälaskun Saskatchewanissa.

N-liiton työläiset protesteeraavat vakoilulentoja

Lontoo. — Moskovan radiossa ilmoitettiin viikonlopulla, että työläiset ja farmarit kautta Neuvostoliiton ovat pitäneet protestikokouksia tuomiten Yhdysvaltain Neuvostoliiton alueelle suorittamat vakoilulennot.

"Työläiset ilmaisivat suuttumuksensa kylmän sodan surkeiden ritarien akiomuksien johdosta" kokouksissa, joita pidettiin aina Moskovan pienoisautotehtaalta Ustinckyn tekstiilitehtaalle asti.

"Työläiset, kollektiivifarmarit ja oppineisto kannattavat sanoin ja teoin hallitustaan ja Nikita Sergejevitch Hrushtshevia, joka on antanut sopivan vastalauseen Yhdysvaltain imperialisteille", sanoi kommentaattori Moskovan radiossa.

Näitä kokousia pidettiin sen jälkeen kun Neuvostoliitto oli lähettänyt teräväsanaisen vastauksen Yhdysvaltain viime torstaina jättämään noottiin.

Uutistoimisto Tass sanoi, että Yhdysvaltain valtioministeriön väite, että U-2 vakoilulennolla toukokuun 1 päivänä ei ollut mitään aggressiivista tarkoitusta eikä tarkoitettu vaikeuttaa huipputason neuvotteluja, oli "vastoin kaikkea järjellisyyttä."

Uutistoimiston tiedoituksessa sanottiin, että Moskovalle jätetyssä nootissa "kerta uudelleen tunnustettiin, että Yhdysvaltain vakoilulentokoneiden lennot yli Neuvostoliiton alueen edustavat Yhdysvaltain harkittua politiikkaa".

— Kööpenhaminan lentokentälle saapuu ja lähtee päivittäin 125 lentokonetta.

Foleyetin kylä joutui tulvavesien valtaan

Timmins. — Täällä saatujen tietojen mukaan yli puolet Foleyetin kylästä, joka sijaitsee täältä 65 mailia lounaaseen, oli sunnuntaina veden peitossa Ivanhoen joen vesien tulviessa kylään sen jälkeen kun Ivanhoen järven päässä sijaitseva pato murtui lauantaina.

Alueen yli lentäneet lentäjät sanovat, että vesi oli noussut kaksikerroksisienkin talojen katojen tasalle.

Tämä 650 asukkaan yhdyskunta joutui miltei täydellisesti eristetyksi kun puhelin-, sähkö- ja maantieyhteydet keskeytyivät. Tietoyhteytät pidettiin vain maa- ja metsäministeriön radioilla.

Sunnuntaina pidettiin lähtövalmiina rautatieyhtiön (CNRn) junaa niiden asukkaiden käytettäväksi, jotka olisivat halukkaita lähtemään kylästä.

Sunnuntai-iltana ilmoitettiin, että tulvavedet olivat saavuttaneet huippunsa ja että vesien laskeutumista odotettiin.

Aikaisemmin päivällä alueen yllä lentänyt Georgian Airways-yhtiön lentäjä Larry Sawicki sanoi, että vain kylän keskiosa oli silloin kuivana ja että vesi vielä silloin nousi hitaasti.

CN-rautatien päärata oli silloin veden alla, vesi oli noussut Commercial hotellin ensimmäisen kerroksen lattian tasalle ja maa ja metsäministeriön generaattori oli joutunut veden valtaan.

Erään miehen asunto oli noussut perustuksiltaan ja ajautunut Cherryljärveen.

Eräs timminsiläinen lääkäri joka kävi kylässä ilmateitse sunnuntaina sanoi, että asukkaille ei tarvitse järjestää mitään lääkintäapua. Terveyden vaara on vain siinä, että juomavedet ovat voineet pilaantua.

Timminsissä tulvatilanteen takia olleet hallitusvirkailijat ja avustustyöläiset lähtivät täältä Foleyetiin sunnuntaina kun kylä tulvittui yllättäen.

Punaisen Ristin virkailija W. R. Adam sanoi, että vasta kello 2 sunnuntaiaamuna saatiin tietää, että oli olemassa todellinen tulvavaara Foleyetissa. Lauantaina kello 5 iltapäivällä jo tiedettiin, että Ivanhoen järven pato oli murtunut, mutta sitä ei pidetty virkailijain mielestä silloin vakavana.

CNRn virkailijat Torontossa sanovat, että rautatien liikenne Foleyetin kautta keskeytyi ja junat siirretään Obassa Algoma Central-yhtiön raiteille ja niitä myöten CPRn raiteille.

Rautatievirkailijat Foleyetissa ilmoittivat, että ratapiha siellä oli sunnuntaina veden alla ja että vielä ei voida tarkasti päätellä kuinka suuriksi omaisuusvahingot nousevat.

Täällä Mattagamin joen vedet jatkoivat laskeutumistaan sunnuntai-iltana. Mountjoy Townshipin 1,900 asukasta evakuoitiin jo viime viikolla. Nyt on olemassa alueella uusi vaara. Tulvavedet ovat heikentäneet polttoainesäiliöiden perustuksia ja kallistuneista säiliöistä on levinnyt veden pinnalle polttoöljyä. Poliisit ja palokuntalaiset ovat kieltäneet tupakanpolton alueella peläten vakavaa tulipaloa.

LISÄÄ ELLIOT LAKEN TYÖLÄISIÄ TYÖTTÖMÄKSI

Elliot Lake. — 782 työläistä lisättiin täällä työttömien joukkoon kun ilmoitettiin viikonlopulla siitä, että Rio Tinto-yhtiö on ostanut Stanrock-kaivoksen ja tulee sulkemaan sen ensi kuussa.

Rio Tinto, joka on yksi maailman suurimmista kaivosyhtiöistä tulee käyttämään Stanrockin uraanitilauksia pitääkseen omat kaivoksensa Elliot Laken alueella käynnissä vielä vähän aikaa.

Stanrockin kaivostyöläisten saadessa tietää, että heidät syöstään jo aikaisemmin työmaansa tällä alueella menettäneiden 2,000 joukkoon, kaivosministeri James Maloney ilmoitti radiopuheessaan, että Ontarion hallitus tekee kaikkensa uraaniteollisuuden auttamiseksi.

Vaikka vielä ei ole näkyvissä mitään varmoja toimenpiteitä hallituksen taholta, niin kaivosministeri vakuuttaa vakuuttamasta päästyäänkin, että vaikka vastuuvelvollisuus kuuluukin todellisuudessa liittohallitukselle, niin Ontarion hallitus ei seiso toimettomana sivussa.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25	
		3 kk. 2.50	
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25	

Canadan nuorten toivomus

On sanottu, että ylioppilaat muodostavat "maan toivon", ja kun muistetaan, miten esim. Etelä-Koreassa kukistettiin suurelta osalta nuorison johdolla Syngman Rheen vihattu diktatuurikomento ja miten turkkilaiset nuoret ovat pelkäämättä esittäneet mieltään vapauden puolesta tyranniutta vastaan, niin silloin täytyy pessimistienkin myöntää, että asialla on vankka pohja.

Ilolla on myös pantava merkille se tosiasia, että Canadankin nuoriso — niin paljon kuin siitä onkin pahaa puhuttu — on tervettä, eteenpäin katsovaa ja yhteishyvää toivovaa väkeä, mistä me kaikin voimme olla ylpeitä.

Parhaana todistuksena tästä on North Bayssa viikko sitten tiistaina pidetty Toronton, Montrealin ja Ottawan ylioppilaiden mielenosoitus Canadan turvallisuuden ja hyvinvoinnin puolesta, bomarc-ohjuksia ja yleensä atomisodassa kuolemisen vaaraa vastaan.

Noin 120 ylioppilasta mainituista kaupungeista kokoontui North Bayn kaupungissa pidettyyn mielenosoitusparaatiin protestoidakseen kaupungin lähettyville suunnitellun bomarc-ohjus-tukikohdan rakennuspuuhaa vastaan.

Uutistietojen mukaan nämä nuoret mielenosoittajat kehoittivat North Bayn asukkaita kirjoittamaan oman alueensa kansanedustajalle ja myös pääministeri Diefenbakerille protestikirjeitä siitä, kun kaupungin lähettyville aiotaan rakentaa Bomarc-tukikohtia ja SAGEn operatiojen kontrolliasema.

Norman Johnson, Toronton yliopistosta, kehoitti kansalaisia harkitsemaan sitä mitä merkitsee se, jos meillä on ydinaseita — ja Bomarc-ohjusasema Canadan "takapihalla".

Mainitu mielenosoituksen yksi järjestäjä Mitro Makarchuk varoitti: "Me kaivamme omaa hautaamme täällä, ja meidät kaikki lähetetään ilmaan ellemme tee jotakin sen suhteen viivyttelemättä."

Kuten niin usein tapahtuu, näitä Canadan kansan ja valtion turvallisuudesta huolissaan olevia ylioppilaita yritettiin peloitella niiden toimesta, jotka olettavat, että Canadan täytyy suostua kaikkeen siihen, miten rajan eteläpuolelta suvaitaan meille määrätä. Ylioppilaat eivät kuitenkaan hämääntyneet vaan tuomitsivat tämän mccarthyismilaisen noitajahdin korostaen, että panettelijain sietää tutustua hieman paremmin, mitä todellisella demokratialla tarkoitetaan, kuten he selittivät.

Marssinsa yhteydessä ylioppilaat toistivat tunnuslausetta: "Me haluamme rauhaa — ja Canada haluaa rauhaa."

Varmaa myös on, että ylioppilaiden peloittelemiseksi paikalle hankituista salapoliiseista ja vissien muidenkin virallisten piirien kylmäkiskoisuudesta huolimatta, nämä ennakkoluulottomat, rohkeat ja kotimaansa parasta toivovat ylioppilaat tulkitsivat canadalaisten suuren enemmistön todelliset tunteet ja mielipiteet näistä asioista.

Saamme olla varmoja myös siitä, että aktiivinen rauhanliike tulee saamaan joukkoliikkeen muodon myös Canadan nuorison keskuudessa, sillä tarmokas, elinvoimainen ja eteenpäin pyrkivä nuoriso ei halua kuolla ja kärventyä atomisodan liekeissä, vaan rakentaa tästä maasta hyvinvoipaisuuden, vaurauden ja onnen tyyssijan, mistä vielä heidän lapsensakin voivat olla ylpeitä.

Ei niinkään "naurettavaa"

Voimatta enää kieltää tosiasioita ja jouduttuaan ihmiskunnan suuren enemmistön tuomittavaksi, Yhdysvaltain presidentti Eisenhower yritti "mitä sille voitte" ylimielistä teoriaa seuraten oikeuttaa U-2 vakoilulennon Neuvostoliiton alueella sanomalla viime keskiviikkona, että Neuvostoliiton syytös "provokatioista" on "naurettavaa puhetta, kuten he tietävät", sillä U-2 lentokoneiden ilmavakoilu on "epämiellyttävää" mutta kuitenkin "tärkeätä" hommaa huomioonottaen Neuvostoliiton "salaisuuksien fetismin".

Tässä yhteydessä mr. Eisenhower unhoitti esimerkiksi sen moneen kertaan julkisesti esitetyn lausunnon, että Washington ei voi antaa eikä luovuttaa salaisuuksiaan edes läheisemmille liittolaisilleen, puhumattakaan ny muista! Tosiasiassa Yhdysvaltain kongressi on laatinut erikoisen lain jonka mukaan vissit atomivoimasalaisuudet, mitä hyvänsä sillä tarkoitetaan, on pidettävä ehdottomasti Yhdysvaltain yksityistietona. Myös tiedetään, että vakinkin itsenäisesti ajattelevat tiedemiehet ovat rajan eteläpuolella joutuneet noitajahdin vainon kohteeksi nimenomaan sen väitöksen perusteella, että "salaisuuksia on suojeltava".

Ja kaiken tämän jälkeen presidentti Eisenhower yrittää oikeuttaa provokatoimaiset rajaylitykset sillä, että Neuvostoliitossa vallitsee "salaisuuksien fetisimi"!

Kuinka vähän on "naurumiseen" syytä tällaisten rajaylitysprovokatioiden yhteydessä — ja tiikeri ei muutu miksikään siitä vaikka sen raitainen karva maalattaisiin tervanvalkoiseksi — se näkyy ehkä parhaiten siitä jos muistamme mitä yhdysvaltalaiset ovat sellaisesta lennoista sanoneet. Kuten tiedetään, Yhdysvaltain poliitikot ja kenraalit ovat moneen monituiseen kertaan julistaneet, että heti kun Neuvostoliitosta päin tulee joku ei-valtuutettu kone, paikanaan Washingtonissa napsaa merkiksi siitä, että nyt on tullut koston hetki, jolloin lähetetään ydinasepommeja Neuvostoliittoon. Selvä myös on, että yhdysvaltalaisille mitään merkitse Neuvostoliittoa määritellä tai todeta sitä, onko joku tunkeutunut lentokone, mikä lentää sanokaamme 12 maillin korkeudessa, aseistettu atomipommeilla, vaiko "vain" vakoilukameroilla. Tällaisen tunkeutuneen koneen lähestyessä heillä ei olisi mitään muuta mahdollisuutta kuin odottaa lampaan lailla, mitä tuleman pitää, tai yrittää ryhtyä kaikkiin niihin vastatoimenpiteisiin, mitkä ovat mahdollisia. Sellaisessa tapauksessa — olemme varmoja siitä — Yhdysvallat tuomitsisi ilmatilan rikkomisen "provokatioksi" tai suoranaiseksi "hyökkäykseksi" ja "uuden sodan aloittamiseksi".

Kaikki tämä pitää paikkansa myös muilta nähden. Tilanne on vielä pahempi nykyisessä jännitystilanteessa, kun kukaan ei ole tietoa, mitä mikin päivä tuo tullessaan. Kaikki oikeamieliset ihmiset ovat myöntäneet, ei vain sitä, että Neuvostoliitolla oli oikeus määritellä U-2 koneen vakoiluyritys julkeaksi provokatioksi, vaan myös sen, että Neuvostoliiton hallitus oli tämän äärimmäisen provokation edessä äärettömän maltillinen ja harkinnallinen. Jos ei Neuvostoliitolla olisi sydämenasiana rauhan puolustaminen, niin me olisimme tämän provokation ansiosta nyt sodassa — tai oikeammin sanoen atomipommien kärventämänä tuhkana ja suurena rauniokasana.

Nauru on siis kaukana tällaisista kysymyksistä, herra presidentti!

Haluavatko länsivallat aseista vapaata maailmaa?

Geneve. — Neuvostoliiton esittämä yleisen ja täydellisen aseistariisumisen aate oli se, joka loi pohjan YK:n yleisistunnolle hyväksyä hyvin tunnetun päätöksen antaa kymmenen vallan komitean valmistaa tietä yleiselle ja täydelliselle aseistariisumiselle.

Millä tavalla tämä kymmenen valtion komitea on toteuttanut tehtävänsä? Se on jo pitkän aikaa työskennellyt Genevessä. Olisi ollut riittävästi aikaa toteuttaa ne tehtävät mitä YK:n yleiskokous päätti yleisestä ja täydellisestä aseistariisumisesta. Kuitenkaan ei ole päästy sopimukseen. Lisäksi on jouduttu tilanteeseen jolloin Neuvostoliitto ja toiset sosialistiset maat ovat jatkuvasti tarjonneet kätensä yhteistoimintaan länsivaltain kanssa, mutta joka kerta kaikki on jätetty riippumaan ilmaan.

Neuvostoliiton tarjous yleisestä ja täydellisestä aseistariisumisesta tiukan kansainvälisen valvonnan alaisuudessa on tarjonnut laajan mahdollisuuden päästä sopimukseen asiassa.

Miten länsivallat ovat vastanneet tähän ohjelmaan? Siltä taholta ei ole tehty yhtään ainoaa rakentavaa ehdotusta. Ne ovat hylänneet omat aikaisemmat ehdotuksensa, kuten kysymyksessä tavallisista aseista. Kaiken tämän lisäksi on vaadittu hyväksymään niiden omia suunnitelmia, jotka saattaisivat länsivallat sellaiseen edullisempaan asemaan, että niillä olisi yksinomaiset mahdollisuudet hankkia mahdollisimman paljon tietoja sosialististen maiden asevoimista ja aseistuksesta. Vieläpä amerikkalaiset lehdetkin ovat sanoneet, että länsivaltain suunnitelmat ovat "tavallisen älyn pilkkaamista". Tuskin tätä voisi muuksikaan sanoa.

Länsivaltain suunnitelmassa ei ole minkäänlaista suunnittelua — ei aikarajaa, ei tarkkaan määriteltyjä suunnitelmia aseiden alalla. Tosiasiassa ei niissä ehdoteta aseistariisuntaa, vaan aseistariisunnan kontrollia.

Vissit länsivaltain piirit haluavat harjoittaa vain vakoilua, eikä aseistariisuntaa. Ne haluavat "aseistariisuntaa, suunnitellaan" niitä ne eivät saa kansallisilta sotilaallisilta salaisuuksiltaan. Yhdysvaltain valtiosihteeri Herter on tunnustanut, että länsivaltain "aseistariisuntasuunnitelma" on hyvin edullinen amerikan "turvallisuusohjelmalle". Toisin sanoen varustelukilvalle.

Kymmenen komiteaa ei kuitenkaan ole nimitetty toimimaan jonkunlaisena apulaitoksena. Länsivaltain suunnitelmat eivät voi eivätkä ole tulleet keskustelun alaisiksi komiteassa. Eivätkä ne "9 kohtaa", jotka Yhdysvallat ehdotti voi tulla kysymykseen neuvotteluissa.

Kun katsoa tästä huolimatta Neuvostoliiton ja toisten sosialististen valtioiden taholta on jatkuvasti etsitty teitä mitkä voitaisiin päästä lähempään yhteisymmärrykseen. Kun esimerkiksi neuvotteluihin osallistuneet länsivallat ehdottivat, että ydinaseitten kieltoa ei pitäisi ottaa yleisen aseistariisumisohjelman kolmannelle tasolle, vaan ensimmäiselle, niin Neuvostoliitto ilmoitti suostuvansa sen siirtoon mille tilalle vain halutaan, niiden mukana ensimmäiselle tilalle. Kun asiat edelleen kehittyivät ja nähtiin ettei olisi mahdollisuuksia päästä sopimukseen yleisestä ja täydellisestä aseistariisumisesta tällä hetkellä, niin sosialistiset maat ehdottivat sopimusta aseistariisumisen pääperiaatteista. Kun länsivaltain taholta lopullisesti vihjattiin, että olisi hyvä jos päästäisiin sopimukseen yhdestä tärkeästä aseistariisumistoimenpiteestä, niin sosialistiset maat ehdottivat sen johdosta, että kaikkein yksinkertaisin toimenpide olisi, että ydinaseita omistavien maiden tulisi antaa vakava lupaus etteivät ne tulisi niitä ensimmäiseksi käyttämään.

Millä tavalla länsivallat ovat suhtautuneet näihin uusiin yrityksiin? Ottamalla huomioon länsivaltain lehdissä olleet uutiset voidaan tulla siihen tulokseen, että eräät diplomaatit eivät ensinkään salaa sitä kuinka he vihaavat sitä että sosialistiset vallat ovat tarmolla pyrkineet saamaan neuvottelut edistymään. Tämä antaa sellaisen käsityksen, että nämä diplomaatit eivät menneet Geneveen neuvottelemaan aseriisunnasta, vaan välttämään sitä.

Tämä ei ole satunnaista. Sen todistavat ne tapahtumat, joita on sattunut hyvin kaukana rauhallisesta Genevestä.

"Länsivaltain aseistariisumissuunnitelman" valmistajilla on myös toisenlaiset suunnitelmat — atomiaseistaa NATO:n maat ja järjestää ns. liikkuvat voimat. Tämä selvinnee NATO:n päällikön kenraali Norstadin antamasta lausunnosta, jonka hän antoi kaksi päivää ennen Geneven neuvottelujen alkamista. Neuvottelujen aikana tarttui hän tähän tarmokkaasti kiinni. Suuret NATO: manööverit järjestettiin. Ryhdyttiin sopimaan tukikohtien saamisesta Bundeswehrille Espanjasta, Hollannista, Tanskasta ja Kreikasta. France Presse on tiedoittanut, että saksalaisten sotilastukikohtia rupesi toimimaan Belgiassa huhtikuussa.

Vieläpä sen jälkeen kun kymmenen vallan neuvottelut alkoivat, vissit länsimaiden valtiomiehet ovat antaneet ymmärtää selvästi, että yleinen ja täydellinen aseistariisuminen ei sovi heidän suunnitelmiinsa, että heillä on mielessään kokonaan toisenlaisia asioita. Esimerkiksi valtiosihteeri Herter puhuessaan huhtikuun alkupuolella Chicagossa sanoi kannattavansa "pitkäaikaisen NATO:n suunnitelman" laatimista, joka toteutetaan juuri "alkaneella kymmenvuotiskaudella".

Voidaan oikeutetusti kysyä, mitä varten länsivallat tulivat Geneveen?

Monet kommentaattorit ovat ilmaisseet epäilyksensä, että länsivallat eivät menneet Geneveen saamaan aikaan sopimusta, vaan luomaan harhakuvan sellaisesta sopimuksesta, jonka avulla he saisivat ihmisten katseet pois asevarustelukilvasta. Tämä on kuitenkin väärinlaskelmointia.

Neuvottelut ovat kestäneet pitkän aikaa. Länsivaltain asenne on varmaankin herättänyt pettymystä koska ne eivät ole suostuneet sosialististen maitten tarjoamiin mahdollisuuksiin päästä sopimukseen. Unohtamalla tämän juuri huipputason kokouksen edellä on anteeksiantamatonta. — Isvestia.

YLEISÖN KIRJE

TERVEHDYS SAIRAALASTA

Tiedämme, että lääkäri pystyy tekemään voitavansa vain lääketieteellisesti. Loppu parantumisesta on potilaan omassa tahdossa. Kuinka paljon virkeä mieliala, elämänhalu ja ystävät voivat vaikuttaa potilaan pikaiseen tervehtymiseen?

Minulla ainakin on syytä olla kiitollinen niin lääketieteelle kuin ystävillekin, että parantumiseni edistyy "kulovalkean tavoin" kuten lääkärini sanoo.

Meillä puhutaan ja pelätään syöpä-sanaa. Mutta kuinka moni tekee itselleen vääryyttä sillä, ettei pidä silmällä mitä omassa kehossaan tapahtuu? Jos ajoissa menisimme lääkäriin jotakin tavallisuudesta poikkeavaa huomatessamme, olisi tauti useimmiten helposti parannettavissa.

Omaksi onnekseni löysin ajoissa tällaisen pakuran ja lääkäri määräsi leikattavaksi. Ikävä puoli asiassa oli se, että jouduin odottamaan sairaalavuodetta peräti 5 viikkoa. Tämän 5 viikkoa olin kuin painajaisen vaivoissa. Mielikuvissani olin jo omissa hautajaisissanikin. Leikkaus osoitti, että "pakura" oli syöpäkasvain, mutta löytö tapahtui ajoissa. Kasvi poistettiin ja samalla painajainen. Lääkäri vakuuttaa että leikkaus onnistui mainiosti. Nyt odottelen kotiinpääsyä.

Tieto sairaudesta levisi ystäväpiiriinikin. Nyt on huone kuin kukkatarha. Kiitos sairaskomitealle, näyttämökomitealle ja monelle kymmenelle ystävälleni kukista, korteista ja niistä suloisista pikkulahjoista, jotka ovat osoittautuneet hyvin käytännöllisiksi. "Hädässä ystävä tunnetaan".

Muistakaa aina varoitus, että ajoissa lääkäriin, sillä pienikin merkki voi olla alku suureen tautiin. Sydämellisesti teitä kaikkia kiittäen erikseen ja yhteisesti.

— Meri Tohmo, Toronto.

E-Afrikan lapset mielenosoituksella äitiensä puolesta

Johannesburg. — Etelä-Afrikan poliisit ovat ryhtyneet vangitsemaan jo lapsiakin. He pidättivät sunnuntaina yli 20 kaupungintalon edustalla mielenosoituksella olleista vanhempiensa vapauttamista vaatineista lapsista.

Poliisit väittävät vapauttaneensa kaikki pidätetyt lapset kuulusteltuaan heitä noin puoli tuntia lukittujen ovien takana.

Lapset jättivät pormestari Alec Corshelille vetoomuksen kehoittaen häntä tekemään kaikkensa heidän äitiensä ja isiensä vapauttamiseksi.

"Emme mitenkään tule toimeen ilman heitä", sanottiin lapsien vetoomuksessa, lisäten, että useimmat nuoremmat lapset eivät voi käsittää mitä heidän vanhemmilleen on tapahtunut.

Tuhansia neekereitä ja valkoihoisia on pidätetty Etelä-Afrikassa sitten poikkeustilasäädöksien voimaan julistamisen jälkeen kun Etelä-Afrikan neekeriväestö turvautui mielenosoituksiin kurjan asemansa viranomaisten huomion kohteeksi saattamiseksi. Näiden mielenosoituksien yhteydessä on kuollut myös monta ihmistä. Pahin tapaus tapahtui Sharpevillessä maaliskuun 21 päivänä, jolloin poliisit ampuivat kylmäverisesti 67 neekeriä, joista suurinta osaa selkään.

'Toivomme kokouksen avaavan tien aseistariisuntaan'

Helsinki. — Suomen Rakennustyöläisten Liiton ja Suomen Muurarien Liiton liittotoimikunnat ovat yksimielisesti hyväksyneet neljän suurvallan päämiesten kokoukselle lähetettävän vetoomuksen, jossa toivotaan kokouksen voivan avata tien yleiseen ja täydelliseen aseistariisuntaan koko maailmassa.

Vetoomus on osoitettu pääministeri Hrushtsheville, presidentti Eisenhowerille, pääministeri Macmillanille ja presidentti de Gaullelle.

Canadan k-puolue vaatii itsenäistä ulkopolitiikkaa

Toronto. — Tuomiten Neuvostoliiton alueelle suoritetun vakoilulennon ja Canadan yhteyden niihin sekä vaatien Canadalle itsenäistä ulkopolitiikkaa, Canadan kommunistipuolue antoi viikon alussa julkilausuman, jossa sanotaan mm:

"Canada on välittömästi kietoutunut ilmavakoiluun Neuvostoliiton alueella. Se on ainoa johtopäätös, johon voidaan päästä niistä Canadan hallituksen tunnustuksista, että U-2-lentokoneet ovat käyttäneet Canadan aluetta väitettyä "säätiedustelua" varten.

"Koska olemme käsistä ja jaloista sidottu Yhdysvaltain sotakoneistoon, on loogillista otaksua, että vakoilulentoja suoritettiin Canadan alueelta Neuvostoliiton alueelle. Hallituksen vastaväitteet eivät vakuuta ketään. Todelliisuudessa sellaiset vastaväitteet ovat itsessään tunnustus, että Canadan kansa vastustaa sotamielisten yhdysvaltalaisten sotilasjohtajien aggressiivisia operatioita . . .

"Kommunistipuolue tuomitsee tämän viimeisimmän tapahtuman, erikoisestikin siitä syystä, että se tapahtui juuri huipputason neuvottelujen aattona, ollen jälleen todistuksena Canadan, puolueettomuuden ja itsenäisen ulkopolitiikan tarpeesta."

Kysymys työttömyysvakuutuksesta "pois järjestyksestä"

Ottawa. — Parlamentin alahuoneen puhemies Roland Michener julisti viime viikonlopulla erään oppositiojäsenen yrityksen saada t y ö t tömyysvakuutuskysymys keskustelun alaiseksi poissa järjestyksestä olevaksi.

H. W. Herridge, (CCF, Kootenay West) ehdotti, että alahuoneessa luovuttaisiin muiden asioiden käsittelystä ja ryhdyttäisiin käsittelemään kysymystä sesonkityöttömyysvakuutuksen jatkamisesta yli toukokuun 15 päivän. Hän sanoi, että tämän sesonkityöttömyysvakuutuksen maksamisen lopettaminen mainittuna päivänä tuottaa kärsimyksiä noin 200,000 työttömälle. Tätä sesonkivakuutusta on maksettu viime kahtena vuotena joulukuun 1 ja toukokuun 15 päivän välisenä aikana).

Paul Martin lib. (Essex West) kannatti päätöslauselmaehdotusta sanoen että kysymyksestä olisi keskusteltava viipymättä.

Vt. pääministeri Howard Green sanoi kuitenkin, että oppositio haluaa vain keskustella kysymyksestä, josta on jo keskusteltu riittävästi.

Puhemies Michener antoi päätöksensä sanoen, että hänen mielestään kysymys ei ollut niin tärkeä, että sen takia olisi keskeytettävä keskustelu muista esillä olevista asioista ja ryhdyttävä käsittelemään vain sitä.

Norja kieltänyt alueensa käytön vakoilulentoihin

Oslo. — Norja on kieltänyt Yhdysvaltain Neuvostoliiton alueen yllä lentäviltä lentokoneilta oikeuden käyttää Norjan lentokenttiä. Ilmoitus Norjan asennoitumisesta tässä asiassa annettiin muutamia tunteja ennenkuin Neuvostoliiton hallitukselta saapui virallinen kehoitus tehdä juuri siten.

Norjan hallitus on jättänyt Yhdysvalloille protestinsa ja kieltänyt kaikilta sen Neuvostoliiton alueen yli lentäviltä lentokoneilta laskeutumisoikeuden Norjan alueelle, mukaanlukien sen tukikohdat.

Pian tämän jälkeen Neuvostoliiton taholta jätettiin Norjalle nootti, jossa varoitettiin, että jos sellaisia provokatoorisia tapahtumia tapahtuu Norjan alueelta, niin Neuvostoliitto tulee olemaan pakoitettu ryhtymään sopiviin vastatoimenpiteisiin.

(Moskovasta saapuneissa tiedoissa kerrotaan, että myös Turkille ja Pakistanille on jätetty samanlaiset nootit.)

— Metalliteollisuus on Suomen suurin työnantaja, sen palveluksessa on nykyisin noin 115,000 työntekijää.

Vaikka onkin paljon tulvavettä, niin järjestötoiminta jatkuu yhä

South Porcupine. — Kovia luonnonvoimia vastaan ovat joutuneet taistelemaan nämä pohjoisen asukkaat jatkuvasti. Ensin oli kovin luminen talvi, sitten pitkä kevät ja nyt nuo historian suurimmat tulvat, joista on kerrottu radioissa, T.V:ssa ynnä koko maan sanomalehdissä.

Niin, asia on yhden kulmakunnan osalle ollut täällä tosin vakava ja tilanne tätä kirjoittaessa ei ole paljonkaan parempi. Tosin kerrotaan Mountjoy-kunnan alueelta, missä tämä tulva on, että vedet ovat hiukan laskeneet viime vuorokauden aikana, mutta se seitsemisen jalkaa vahva vesi, joka on yli normaalirajan ja peittää koko tienoon, ei hyvinkään nopeasti vähene etenkään, jos hiukankin sataa. Lisäksi metsissä on vielä lunta huomatta vasti, joka seikka on omiaan lisäämään vettä jatkuvasti.

Viisaat miehet ovat laskeneet että tulvavahingot ovat tuolla alueella siinä kahden miljoonan dollarin nurkilla ja kukapa sitä niin varmaan voi edeltäpäin laskeakaan. Väestö on kuitenkin evakuoitu vesialueelta, ja toisia on sieltä jouduttu tuomaan pois aivan poliisivoimien avulla, koska ihmiset eivät haluaisia lähteä pois kotoaan.

Tässä meidän Eteläpäässämmekin on ollut kaksi tulvaa jo tänä keväänä. Ensimmäinen oli jo kolme viikkoa sitten jolloin vahvat lumet alkoivat sulaa. Mutta viikko sitten tuli ankarat vesisateet ja vedet lisääntyivät taaskin nopeasti, joten tuli toinen tulva jonka kanssa ovat ihmiset saaneet taistella jatkuvasti. Mutta tällä alueella ei kuitenkaan ole tulvat muodostuneet niin vakavaksi kuin ne ovat Mountjoyn alueella. Ja tuskin on kenenkään tarvinnut poistua asunnostaan vaikkakin on täytynyt asua enempi yläkerrassa.

Urheilukenttämme ja sen ympäristö on ollut myöskin tulvan vallassa, että sielläkään ei ole voinut mitään hommata. Mutta kylläkai ne vedet laskevat sieltäkin ja päästään tässä niihin Suurjuhlatouhuihin. Mikäli ilmojen ennustajat ovat tienneet kertoa, niin juhlien aikana täällä on niin kuivaa, että postimerkit on kirjekuoriin kiinnitettävä nuppineulalla!

Tällä kevätkorvalla on ollut kiireellistä touhua haalillammekin. On ollut konsertteja, näytelmäiltamat, ja sivullisia kiertäviä taiteilijoita jatkuvasti. Rautavaaran ja hänen joukkueensa konsertti onnistui mainiosti. Yleisöä oli tuvan täydeltä ja porstua puolillaan. Monet olivat saapuneet pitkienkin matkojen takaa kuulemaan tätä Suomen tunnettua laulajaa, ja sanoa täytyy, että hän valloitti koko suuren yleisön niillä reippailla ja humoristisilla esityksillään. Monet tuntuvat kyselevän toisiltaan, että milloin hän tulee uudelleen tänne? Rautavaaran oman kertoman mukaan hänen tarkoituksensa on vierailla tällä mantereella kahden vuoden kuluttua ja perusteellisesti uudella ohjelmalla.

* * *

Metsämiehet ovat odottaneet myöskin kämpille menoa, mutta tämä pitkä kevät on sitäkin kovin viivyttänyt. Tällä kertaa on kuitenkin tiedossa, että nyt alkavan viikon aikana miehiä aletaan viedä ja silloin niitä "Jouluhalkoja" alkaa tulemaan. Olen aina näiden miesten kanssa puhunut sanomalehtiemme tärkeydestä ja toivomukseni olisi että miehet kämpillä panisivat toimeen jonkinlaisen levitysyrityksen, etenkin nyt, kun on juuri lehtiemme levitysaika. Koettakaapa metsämiehet järjestää tätä asiaa, ei yksin täällä pohjoisen perukoilla vaan kaikkialla. Sillä asiahan on kaikille tärkeä. Voisi vaikka kaksikin miestä yhtyä yhteen ja tilata Liekin ja Vapauden, toinen toisen. Silloin tämä asia tulisi autetuksi monelta puolelta, sillä käsitän, että pitkänä työttömyysaikana on monenkin lehdet päässyt katkemaan. Mutta nyt ne pitäisi uusia ja uusiakin heti vuodeksi kerrallaan.

Me Eteläpään ja ympäristön ihmiset emme ole pitänyt pitkään aikaan sellaista "rohina bingoa". Kun muutakin hommaa on ollut aivan tarpeeksi, mutta mennäänpäs juuri ensi sunnuntaina haalille siinä seitsemän ajoissa ja pidetään pienet "pessakat" juuri lehtiemme levitystyön hyväksi. Koetamme saada jonkun tilauksen vaikkapa vanhainkotiin ja siellä oleville suomalaisille asukkaille. Siis ensi sunnuntai-iltana t.k. 22 pnä kaikki haalille kahvia juomaan ja seurapelejä pelaamaan. — H.

Hotellisululla uhatut työläiset saivat palkanlisän

Windsor. — Kaupungin suurin hotelli, Prince Edward, on jälleen normaalitoiminnassa yhden päivän lakon jälkeen. Neuvotteluissa hotellin 125 työläistä sai neljän sentin palkankorotuksen.

Uusi sopimus on allekirjoitettu kahdeksi vuodeksi ja sen mukaisesti annetaan jokaiselle työläiselle $25 lisää toukokuun 1 päivään taannehtivan palkankorotuksen asemesta.

Työläisten union virkailija Harry Persson kutsui lakon hätäisesti kun hän sai kuulla, että newyorkilainen Sam Sockol, joka omistaa useita hotelleita Etelä-Yhdysvalloissa, oli ostanut hotellin. Persson sanoi tehneensä siten työläisten työmaiden turvaamiseksi.

Hotellin aikaisempi omistaja Herman B. Sarno oli uhannut työläisiä hotellin sulkemisella ennenkuin hän olisi suostunut palkankorotuksiin.

Ontarion lakien mukaan hotellin uusi omistaja olisi voinut väittää, että hotellin työläiset eivät enää olleet hotellin palveluksessa sen jälkeen kun heille annettiin ultimatuumi elleivät he olisi ryhtyneet lakkoon.

"Lapsenryöstöstä" Juuso Waldenille 8 kk. vankeutta

Helsinki. — Helsingin Hovioikeus on antanut päätöksen suurta huomiota herättäneessä jutussa, jossa everstiluutnantti Werner Wallden syytti vuorineuvos Waldenia "lapsenryöstöstä". Vuorineuvos Juuso Walden tuomittiin nyt annetulla päätöksellä kahdeksaksi kuukaudeksi vankeuteen. Tuomio on ehdollinen kolmen vuoden koetusajalla. Everstiluutnantti Werner Wallden toteaa tyydytyksellä, että asia on asianmukaisessa järjestyksessä käsitelty, mutta ei halua tuomion johdosta mainita enempää eikä myöskään ole ratkaissut vielä kysymystä aikooko hän vedota asiasta korkeimpaan oikeuteen.

PÄIVÄN PAKINA

Horjumaton on hänen uskonsa

Jos uskon voima on murto-osaltakaan niin suuri kuin sanotaan, niin silloin täytyy tunnustaa, että meidän puolustusministerimme, mr. Pearkes, pystyy siirtämään vuoria uskollaan.

Tähän asti puolustusministeri Pearkes on tunnettu siitä, että hän uskoo amerikkalaisten bomarc-ohjukseen vielä sittenkin, kun amerikkalaiset ovat itse lakanneet siihen uskomasta — jo sitä on pidetty täällä Canadassa ja ulkomaillakin eräänlaisena ennätyksenä uskon alalla.

Mutta viime viikolla hän näytti suorastaan ihmeitä. Pearkes löi loistavasti pois laudalta omankin ennätyksensä uskon asioissa vakuuttaessaan, että vaikka yhdysvaltalaisia U-2 vakoilukoneita on lentänyt Canadan ilmatilassa, vaikka yksi näistä ilmavakoilijoista pudota putkahti viime maaliskuussa Canadan maan kamaralle Saskatchewanissa, ja vaikka lapsetkin käsittävät, ettei vakoilukoneita tehdä mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin vakoilun järjestämiseksi — niin ukko Pearkes selittää kuitenkin, että Canadan ilmatilaa käyttäessään nämä U-2 vekottimet ovat suorittaneet vain "tieteellisiä tutkimustöitä"!

Nauroiko joku? Tieteellisellä säätutkimusmatkalla, sanottiin olleen senkin U-2 vakoilukoneen, joka lähetettiin Turkista Pakistaniin ja sieltä Neuvostoliiton ilmatilan kautta Norjaan — mutta joutui Siperiassa odottamattoman, vaikkakin keinotekoisen "myrskyn" takia keskeyttämään lentonsa.

Ja "viattomia" olivat kuulema Turkki, Pakistan ja Norjakin. Ne ovat kaikki vakuuttaneet "syyttömyyttään" ja selittäneet, että heidän "parhaitten" tietojensa mukaan U-2 koneita on käytetty ainoastaan tieteelliseen työhön.

Entisenä sotilaana tai oikeammin korkeana sotaviskaalina mr. Pearkes tietää luonnollisesti paremmin. Hän on mahdollisesti oikeassa väittäessään, ettei Canadan hallitus tiedä virallisesti maamme ilmatilassa lentävistä U-2 koneista mitään muuta kuin sen, että niiden pitäisi tutkia sääsuhteita korkealla ilmassa. Tässä on Canadankin hallitusta voitu pettää Setä Samulin korkeitten viskaalien toimesta yhtä julkeasti ja häpeämättömästi, mitä on kuulema petetty Turkkia, Pakistania ja Norjaa.

Mutta tämä "petos" on suhteellista laatua. Asiantuntijat ovat selittäneet, että USAn satelliitit ovat paremmassa diplomaattisessa asemassa tiukan tullen silloin, jos ne eivät "virallisesti tiedä", mitä provokatioita järjestetään niiden alueelta sijaitsevilta jänkkien lentotukiasemilta. Esimerkiksi Turkki, Pakistan ja Norja olisivat nyt avoimesti osahyökkääjän asemassa, jos ne olisivat virallisesti "tietäneet", mihin tarkoitukseen käytettiin sitä U-2 suihkukonetta mikä ammuttiin Siperiassa alas.

Toisaalta on kuitenkin asia niin, että hallitusherrat eivät ole vallan niin suuria pölkkypäitä ja tomppeleita, kuin yleisesti luullaan. He tietävät yhtä ja toista sellaistakin mistä meillä tavalisilla virtasilla ei ole harmaata aavistustakaan.

Sellaiset poliitikot kuin puolustusministeri Pearkes, joka on saanut laajan sotilaallisen kasvatuksen ja koulutuksen, tietää sanomattakin, että $20,000,000 kappale maksavia, tekniikan viimeistä huutoa olevia tiedustelukoneita ei "haskata" säätutkimukseen.

Meidän poliitikkomme tietävät ilman muuta, että po. suihkukone on suunniteltu ja rakennetu ilmavakoilua varten. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että joka kerta ilmaan noustessaan U-2 on vakoilu- tai provikatiomatkalla. Mutta käytettäköön niitä lentäjien koulutamiseen tai mihin muihin tarkoituksiin tahansa, tosiasiana pysyy, että U-2 on sotilastiedustelukone mikä on suunniteltu ja rakennettu nimenomaan ilmavakoilun harjoittamista varten. Jos Ottawa ei ole sitä ennen tietänyt niin se on suorastaan yksi maailman ihme!

Meidän poliitikkomme yleensä, ja erikoisesti puolustusministeri Pearkes, ovat tietoisia tästä. Ja antaessaan jänkeille luvan käyttää Canadan ilmatilaa — jopa Canadassa sijaitsevia jänkkien lentotukiasemia "vaihtoehtona" varsinaisissa operatioissakin, jos sää- tai muut suhteet sitä vaativat, kuten on Washingtonissa selitetty, mr. Pearkes ja hänen hallituksensa tuntee nyt ilmeisesti sen verran omantunnontuskaa, että joutuu tekeytymään tietämättömämmäksi mitä se todella on — ja sekin on vississä suhteessa melko paljon.

Kiellettäköön jänkeiltä oikeus käyttää canadalaista ilmatilaa ilman muuta, sillä siitä ei kunnian kukko meille kansakuntana laula. Sanouduttakoon kokonaan irti jänkkien sotaliitoista ja suunnitelmista, jotka voivat viedä maamme suureen onnettomuuteen niin ettei asiain onnettomasta kehittämisestä ole tietoinen edes liittohallitus — kuten nyt on selitetty esimerkiksi ulkoministeri Greenin toimesta, joka tuntuu ainakin henkilökohtaisesti olevan kovin huolissaan siitä, että jänkkien provokatiot liikkuvat liiaksi "sodan partaalla".

— Känsäkoura.

KESTOLA JA MANSIKKA SUOMEN KÄRKIPARI

Helsinki. — (KU) — Voimistelijoillemme on pidetty kahdet olympiakatsastukset. TULn miehet kilpoivat Tampereella SM-kisojen merkeissä. Pari viikkoa aikaisemmin järjesti Voimisteluliitto omille jäsenilleen vastaavat kisat. Molemmissa oli sama Rooman olympiaohjelma. Vaikka voimistelussa ei voidakaan miehiä asettaa paremmuusjärjestykseen kilpailutulosnumeroiden perusteella kuten eräissä muissa lajeissa, on vertailu näiden kahden kilpailun välillä kuitenkin varsin mielenkiintoinen. Se antaa myös melko selvän näkymän tämän hetken voimistelijoittemme paremmuusjärjestyksestä, vaikka yhteisiä kilpailuja ei toistaiseksi olekaan järjestetty.

Tässä vaiheessa, jolloin kisojen alkuun on vielä aikaa lähes neljä kuukautta, voidaan näiden kahden kilpailun perusteella sanoa, että Suomessa on vain viisi voimistelijaa, jotka hallitsevat 12-ottelussa ratkaisevaa osaa näyttelevät pakolliset liikkeet.

Voimisteluliiton Otto Kestola ja TULn Martti Mansikka ovat tällä hetkellä Suomen parhaat 12-otteluissa. Pakollisissa oli Kestolan keskiarvo Tampereella 9,6 Kestola voi mm. rekillä jopa "herkutellakin". Mansikan etuna on suurempi varmuus. Se, kenelle kuuluu kolmas sija, on jo vaikeampi kysymys.

Vertaillen Leimuvirtaa ja Suoniemeä, voidaan todeta Suoniemen hyväksi merkitty piste-ero ehkä hivenen liian suureksi. Voidaan kuitenkin sanoa, että Leimuvirran jonkun verran keskeneräinen pakollinen hyppy ja permantoliike pudottavat hänet Suoniemen jälkeen. Pakollinen hevosliike on molemmilla samalla tasolla.

Voimain puute renkailla ja keskeneräinen permantoliike pudottavat Heinosen edellisten ryhmästä. Mutta tasaisuus ja rekkiliike nostavat hänet kiistattomasti viiden parhaan joukkoon.

Kudennen nimeäminen on jo vaikeampi. Pakolliset ovat keskeneräisiä kaikille. Pisteiden mukaan paikka kuuluisi TULn Hannu Rantakarille, mutta Sakari Olkkonen on varmempi ja tämä nostaa hänet Rantakarin rinnalle.

Gydnia American linjan ml Batory'n pöydässä tarjottu ruoka on saavuttanut laajaa kuuluisuutta. Kuvassamme joitakin viime matkalla Kööpenhaminasta Montrealiin olleista matkustajista nauttimassa laivan keittiön antimista. Linjan matkailutoimisto ilmoittaa, että vielä on saatavissa muutamia matkustajapaikkoja Montrealista Kööpenhaminaan kesäkuun 16, heinäkuun 15 ja elokuun 12 päivinä alkaville matkoille.

ITÄ-SAKSAN WEISSLEDER VEI TAAS KAKSI VOITTOA

Varsova. — Toukokuun 9 pnä saapuivat rauhanajon kilpailijat Varsovaan. Itä-Saksan Weissleder voitti tämän seitsemännen etapin ja saavutti toisen etappivoiton. Samantien siirtyi johtajapaita hänen ylleen, oltuaan siihen asti hänen maanmiehensä Hagenin yllä.

Weisslederin voittoaika oli 3.31.37. Toiseksi sijoittui Hollannin Lute, jolla oli sama aika kuin voittajalla, mutta sai vain puolen minuutin hyvityksen voittajan minuuttia vastaan. Saman ajan ilman hyvitystä saivat Braharu, Romania, Vostrjakov, Nl., Levanic Jugoslavia, Hill, Englanti, Claes, Belgia.

Suomen Myyryläinen oli mukana siinä ryhmässä, joka saapui perille 14 sekuntia ensimmäisen ryhmän jälkeen, mutta hänen sijaluvukseen tuli kuitenkin jo 44. Norjan Lullau oli ensimmäinen tässä ryhmässä ja sijoittui kahdeksanneksi.

Poznan. — Kahdeksannella etapilla toukok.10 pnä Itä-Saksan Manfred Weissleder saavutti tämän ajon kolmannen etappivoittonsa. Hän voitti nyt kahdella pyöränmitalla toiseksi sijoittuneen Belgian Covensin, mutta sama aika 3.51.19 merkittiin vielä suurelle ryhmälle, mutta voittaja sai minuutin ja toiseksi sijoittunut puolen minuutin hyvityksen.

Päivän ajovauhti oli erittäin kova, sillä keskinopeudeksi tuli 44,1 km/t. Tuo vauhti tappoi melkein kaikki irtoamisyritykset, eikä niitä tehtykään kuin yksi epäonnistunut yritys, jonka teki Unkarin Roek joka 5 kmn ajon jälkeen ajatteli lähteä omille teilleen. Vasta loppumetreillä syntyi pieniä eroja.

Englanti-Jugoslavia jalkapallo-ottelu 3-3

Lontoo. — Englannin ja Jugoslavian jalkapallo-ottelu viime keskiviikkona päättyi tasan 3—3. Englanti sai tasoitusmaalin viimeisellä minuutilla.

Irlanti kukisti Länsi-Saksan

Dysseldorf. — Irlannin maajoukkue voitti viime keskiviikkona täällä suoritetussa jalkapallo-ottelussa Länsi-Saksan maalein 1—0. Ottelua seurasi 50,000 katsojaa.

Mitä mahdollisuuksia on suomalaisilla Rooman olympiakisoissa tänä kesänä?

"Kaikki tiet johtavat Roomaan", on vanha sananparsi ja tänä kesänä se oikein pitää paikkansa, sillä pidetäänhän "ikuisessa kaupungissa" kansojen kamppailut, olympialaiset ja kaikkien maiden urheilijat hiovat kynsiään ja viimeistelevät kuntoaan. Kun Tapio Rautavaara oli täällä Majavajärvellä laulelemassa niin hän kertoi että Suomen kansa herää aina olympialaisten tullessa valtavaan urheiluinnostukseen ja nähtiinhän se kuluneena talvena kun oli talvikisat Squaw Valleyssa miten Suomen kansa oli innostuksessa mukana. Niin mekin täällä. On siis paikallaan vähän ennustella ja katsoa, vaikka ennustaminen onkin epäkiitollista hommaa, sitä puolta miltä tällä hetkellä näytävät Suomen mahdollisuudet Roomassa. Katsomme nyt vaan rata- ja kenttäurheilua sillä veisi liian paljon tilaa ja aikaa kajota kaikkiin lajeihin, ja muutenkin me pidämme tärkeimpänä juuri rata- ja kenttäurheilupuolta ja miten siinä menestytään.

Kuten muistamme, niin Suomi juuri Tapsa Rautavaaran ansiosta sai viimeisen kultamitalinsa keihäänheitossa Lontoon kisoissa. Sitten Suomi siirtyikin tässä hommassa pronssikauteen, sillä kultaa ei ole tullut, vaan kolme pronssimetkua viimeksi Melbournessa. Ne jotka toivat nämä viimeiset mitalit eivät varmastikaan tuo niitä nyt, sillä maratoonari Karvonen ei enää juokse, Valkama ei varmastikaan veny enää pistetiloillekaan pituudessa. Hellsten on luvannut vielä yrittää Roomassa, mutta näyttää että Voiton parhaat juoksut on juostu. En usko että hän enää venyy 400 m aikaan 46.1, johon hän pääsi Melbournessa. Tulosrajat Roomassa ovat lujat ja heti 100 ja 200 m on juostava aikoihin, joihin tuskin kukan suomalainen pystyy, sillä tulosraja 100 m on 10.4 ja siihen ei kukaan pääse nykyisistä miehistä. Suomen ennätys 10.6 on useammalla miehellä. 400 tulosraja on 47.3. Juuri tähän voivat päästä Hellsten ja Rekola vaan tuskin enää Rintamäki. Mitalia ei tule. 800 m 1.49,2 on kova aika, vaan siihen kolme Olavia voivat päästä. Mutta Olavi Salosen esitys viime kesänä Suomen parhaana kansainvälisessä kilpailussa, jolloin ei vielä ollut maailman kaikki valiot mukana, viittaa siihen ettei tule mitalia eikä pisteitäkään tällä matkalla. 1500 m tulosraja on 3.45,0, 5000 m 14.10 ja 10,000 m 29.40. Näille matkoille voivat suomalaiset juoksijat tulostensa vuoksi ehkä päästä, mutta jos juoksevat kotona oppimiaan kyttäysjuoksuja niin tuskin pääse pisteillekään.

Roomassa juostaan nämä matkat heti kilpailun alussa ja elleivät suomalaiset opi kulkemaan niin turha on mennä maailman pistetoivossa. Lienee muuten liian myöhäistä opetella uutta tyyliä. 110 m aitajuoksun tulosraja on 14.4 ellei joku juokse ennätysmurto-osalleen sama kuin Bengt Sjöstedtin jo kohta parikymmentä vuotta sitten juoksema Suomen ennätys. Siihen ei nykyisistä ole suomalaisista päässyt. Maailmanennätysmies Lauer, Neuvostoliiton Mihailov, Lorger ja amerikkalaiset pitävät huolen mitaleista ja pisteistä. Suomalaisia ei kannata lähettää tälle matkalle, ellei turistina. 400 m aitajuoksun tulosraja on 52.5. Suomen Ossi Mildh on jatkuvasti jalkavaivainen ja muita ei kannata lähettää.

3,000 m estejuoksussahan on Suomella Iso-Hollon ajoilta perinteitä ja onhan maailmanennätyskin ollut aikanaan suomalaisen nimissä. Paljon pitää parantaa jos nykyiset estejuoksijat yletyvät pisteille. Tulosraja tällä matkalla on 8.55.0. Korkeudessa on tulosraja 205. Eero Salminen hyppäsi viime kesänä uuden Suomen ennätyksen 210. Jos Eero pystyy Roomassa tähän niin voipa päästä vaikka pronssille ja ainakin pisteille. Mutta hyvä on muistaa että neekeripoika Thomas hyppäsi sisäkilpailuissa 219 ja ulkona juuri 217 ja siten poisti Neuvostoliiton Stepanovin ennätyksen kirjoista. Muitakin yli 2 metrin miehiä on vaikka millä mitalla. Seiväshypyssä on tulosraja 440. Sen voi täyttää Landström, Sutinen, Jonasson ja ehkä yllättäen vielä muutkin, mutta tuskin tulee mitalia, sillä niin tavaton on maailman seiväshypyn huippu tällä kertaa.

Kolmiloikan tulosraja on 15.60. Tähän voi Rahkamo eli jokin muukin ehkä venyä mutta mihin tällä tuloksella sitten päästään kun yli 16 metrin hyppääjiä on vaikka millä mitalla.

Kuulassa on tulosraja 17.00. Tähän hyvinkin voivat päästä eli ovat jo päässeet nuoret mörssärit Kunnas ja Nisula, mutta mitä sillä saadaan Roomassa kun Amerikka voisi lähettää 4 yli 19 metrin miestä ja joukosta voi vielä tipahtaa pois sellainen mies kuin monta kertaa maailmanennätystä parantanut Parry O'Brien. Huvin vuoksi voi lähettää pojat matkaan Suomesta Roomaan. Kiekossa on tulosraja 53.00. Matkaan voivat kyllä päästä Lindroos, Repo ja kumppanit, mutta Puolan Edmund Piatkowski ja monet muut kovat naamat maailmassa vievät mitalit ja pisteet. Onkos Suomessa Roomaan kelpaavaa moukarimiestä? Ei ole eikä kukaan voi saavuttaa tulosrajaa 62.20 ellei nyt piakkoin joku urheilutoiminta saa aikaan ihmeitä. Maailmassa on paljon 60 metrin ylittäjiä ja Roomassa pommitetaan ei kuuttakymmentä metriä vaan seitsemääkymmentä.

Keihäänheitto on suomalaisten paraatilaji ja siinä kosolti kunniaa ja mainetta saavutettu aikoinaan. On oltu moneen otteeseen maailmanennätyksen omistajia, mutta nyt näyttää kansainvälistä tasoa ajatellen heikolta. Kun Suomen porvarit laittavat tynkäedustajansa Roomaan eikä matkaan kelpaa siinä tapauksessa edes Olavi Kauhanen, joka viime kesänä oli varmin mies vaan ei tahdo muuttaa jäsenkirjaansa Rooman tähden kuten monet muut luikurit ja loikkarit, niin jää Laineen, Kuisman ja muiden huoleksi Suomen keihäsmaineen puolustus ja tulokset voivat olla laihat.

Maratonjouksu on aina ollut Suomelle mainehikas ja kunniakas laji ja siinä on myöskin saavutettu olympia- ja muita huomattavia voittoja, m.m. Bostonin voitto tänä keväänä Kotilan toimesta. Melbournessa tuli Karvosen tuomana pronssia. Mitenkäs nyt käy, kuka voittaa? Paha on ennustaa mutta ennustan kuitenkin, saapa nähdä onnistunko. Painakaa mieleenne. Varmin voittajaehdokas on piskuinen siperialainen Popov, joka on ollut omaa luokkansa ja jättänyt kuten Euroopan mestaruuskilpailuissakin hiukan yli kaksi kilometriä seuraavaa miestä. Hänellä on maratonilla maailman paras aika 2.15.17.0. Viime kesänä hän voitti ylivoimaisesti maratonin ajalla 2.17.45.2. Jos tämä Sergei-poika on kunnossa on hän varmin mies. Suomea edustaa todennäköisesti Eino Oksanen, kova mies. TUL:stä loikannut Olavi Manninen ja tietysti Bostonin voittaja Paavo Kotila, mikäli katsomme viime kesän saavutuksia ja miesten paremmuutta. Manninen on kova mies kotona kun saa juosta, aivan samalla tavalla kuin toinen loikkari Tiainen hiihdossa. Mutta suurissa kansainvälisissä kilpailuissa epäluotettava ellei paranna tapojaan. Nämähän ne ovat ne kolme miestä joilta toivomme jotakin, ellei nyt sitten Rooman karsinnoissa joku "musta hevonen" yllätä. Tässä ne ennustelut sitten ovatkin rata- ja kentäturheilun kohdalta.

Painissa voi tulla mitaleja, mutta painiinpa ei kelpaakaan TUL:n miehet Suomea edustamaan vaan tynkäjoukkue edustaa isänmaata. Samoin kai nyrkkeilyssä ja muussakin. Ei kelpaa mukaan Euroopan mestari, Kokkolan Olli Mäkikään kun ei muuta jäsenkortin väriä, puhumattakaan muista.

Ehkä joku voi sanoa että tahdon ennusteluillani "painaa" isänmaata. En tahdo painaa. Isänmaa on minulle rakas ja olisin ja eläisin siellä jos taloudelliset olot oisivat paremmat. Toivon vilpittömästi isänmaan voittoa ja menestystä Roomassa ja kaikkialla kilpakentillä, mutta tuomitsen varauksettomasti sen politiikan jolla yksi osa ihmisistä suljetaan pois kisoista sen vuoksi, että he eivät petä omaa Työväen Urheiluliittoaan vaan tahtovat kuulua siihen. — Tekonimus.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Vappujuhlassa toukok. 1 pnä Työn Temppeli täyttyi osanottajista. Avajaisiksi "O Canadan" esitti suomalainen soittokunta ja sitten vielä toisenkin kappaleen. Sitten ukrainalainen kuoro esitti kolme laulua, suomalainen kvartetti Meri Laakso, Annie Kauhanen, J. Miettinen ja G. Saivo esitti kaksi laulua, nuorisoklubin tytöt, Bron siskot lauloivat kolme kansanlaulua ja Kaiku-kuoro esitti kolme laulua konserttiohjelman lopettajaisiksi.

Juhlapuhuja J. Zuken, työläisten edustaja Winnipegin koululautakunnassa, toi aluksi vapun historian lyhkäisesti ja sitten vertasi nyt kansan liikehtimistä vapauden puolesta Etelä-Afrikassa rotusyrjintää ja terroria vastaan, Etelä-Koreassa Rheen pakoittamiseksi eroamaan presidentin virasta, Japanissa opiskelijat ja muut kansanjoukot nousten sotasopimusta vastaan ja Länsi-Saksan fasistiterroria vastaan maailman laajuinen protestiliike. Mutta Canadan konservatiivihallituksen pääministeri Diefenbaker otti kielteisen kannan rotusyrjinnän tuomitsemiseen nähden ja mentyään Lontooseen rukoili asiallisesti puhuen armoa Etelä-Afrikan rotusyrjinnän terrorikomennon edustajille. Tämä kaikki tapahtui sen jälkeen kun tuhlattiin varoja 400 miljoonaa Avro-Arrowin rakennuskokeihin ja nyt jälkeen, jatkaen samaa järjettömyyttä Bomarc-ohjuksen tuotta miseksi, vaikka Yhdysvaltain sotajohtajatkin ovat sen kelvottomaksi havainneet. Kenttämarsalkka Montgomery myös tuomitsi sen kelvottomaksi.

Täällä ja muualla maailman maissa työläiset ovat usein lakkotaisteluissa palkankorotuksien ja oikeuksiensa puolesta. Rauhan saavuttamiseksi maailman rintamassa vaaditaan kansojen rauhanvoimien taholta rauhanomaista rinnakkaiseloa kylmän sodan tilalle.

Sosialistisen maailman osan aloite ja eritoten Neuvostoliiton esitys YKn puhujalavalta täydellisestä aseistariisumisesta on auttanut kansainvälisen jännitystilan lieventymisessä ja se luo pohjan korkeimman tason neuvotteluille, alkaen tk. 15 päivänä.

Näin on maailman tilanteen muuttuessa vapun tunnukset saaneet myöskin kauaskantoisemmat päämäärät yhdistyneenä hetken kysymyksiin.

Yhteisen vappujuhlakomitean puolesta J. Quinn esitteli ja hyväksyttiin seuraavat päätöslausunnot: Kehoitettiin liittohallitusta toimimaan ydinaseiden kokeilun lopettamiseksi ja täydellisen aseistariisumisen toteuttamiseksi; tuomittiin Etelä-Afrikan rotusyrjintä ohjelma ja terrori; ilmaistiin avunanto Brandonin lihapakkausyhtiön työläisten lakolle ja vaadittiin yhtiön tekemään sopimus ja myöntämään työläisten vaatimuksiin.

* * *

Nuorison konsertti ensi lauantaina takaa nautintorikkaan illan nuorille ja vanhoille. Lakehead Folk Singers, joka on nuorison laulujoukkue, toimeenpanee tilaisuuden eri kansallisuuksien järjestöjen yhteisesti avustamana. Ohjelmassa tulee myöskin olemaan nuorison näytelmä "Joe Hill".

Lippuja konserttiin on saatavana nuorilta ja vanhemmiltakin, sekä International osuusliikkeessä, Vapauden liikkeessä, y.m. aikuisille $1.00 ja koululaisille 50 senttiä. Tulkaa läheltä ja kaukaa!

* * *

Vaikka olimme aikaisemmin sopineet "Ryysyrannan Jooseppi" elokuvan suhteen, niin nyt on sen vuokraaja matkoillaan, eikä ole näin ollen saatu sovituksi aikaa sen esittämiselle. Se ei siis tule näytettäväksi ensi sunnuntaina. Mutta Vapauden ja Liekin rahattomille tilaamiseksi päätti CSJ:n Länsi Ontarion aluekomitea myös kehoittaa osastoja järjestämään seuraillan tarkoitukseen.

* * *

Väkijuomain annoksittain tarjoilulupa ilmoitettiin viime viikolla myönnetyn länsi-Ontariossa viidelle hotelli-ravintolalle: Fort Williamissa Royal Edward ja Westfort hotelleille, Port Arthurissa Prince Arthur hotellille ja Dryden hotellille ja Central hotellille. Anomuksia olivat lähettäneet 21 hotellia Ontario Liquor Licence Boardille, jonka edustaja suoritti kuulustelun Fort Williamin kaupungin talolla huhtikuun 25 pnä, jota seurasi yllä esitetty ratkaisu.

* * *

United Auto Workers union osasto 1075:n presidentti A. A. Johnston esitti viime perjantaina oikaisun niihin suurenteluihin nähden, joita sanomalehdissä ilmeni Can Car yhtiön tehtaille myönnetyn 2½ miljoonan CF-104 jetin urakan lisäksi pienikokoisten asuntojen rakentamiseksi urakan suhteen. Se voi tulla mahdolliseksi v. 1961 lopulla, mutta nyt ei ole mitään sellaista urakkaa. Liittohallituksen CF-104 jetin urakka käsittää $2,200,000 lisäyksen. Kumpikin yhteensä vajaa 5 miljoonaa dollaria, jotavastoin ennen Montrealin tehtaaseen bussitilauksen siirtoa työläisten palkat täällä olivat yli 7 miljoonan dollarin vuosittain. Työläisten lukumäärä tulee olemaan nyt vain noin 300 jotavastoin aikaisemmin oli 880 enemmän. Ne jäävät vieläkin työttömäksi ja tuskin pääsevätkään kaikki työhön tulevaisuudessakaan. — ATH.

NLn lentokoneet eivät ole vakoilleet

Colorado Springs. — Pohjois-Amerikan puolustusjohto NORAD ilmoitti viikko sitten tiistaina, että tähän mennessä ei ole havaittu ainoatakaan neuvostoliittolaista konetta vakoilutehtävissä Yhdysvaltain oman alueen yläpuolella.

V. 1956 väestönlasku osoittaa, että 50.9 prosenttia canadalaisista oli naimisissa, 44.4 prosenttia naimattomia ja loput leskiä.

VAPAUS SAI JO 32 UUTTA TILAUSTA

Sunnuntaina alkaneen levityskuukauden aikana on tarkoitus hankkia 150 uutta tilausta; 4 paikkakuntaa täytti jo hankintaosuutensa!

Neljä paikkakuntaa — Sudbury, Waters Township, Hollow Lake ja Chicago Mines täytti heti tässä ensimmäisessä katsauksessa osuutensa uusien tilausten hankinnassa Vapaudelle.

Kaiken kaikkiaan on sunnuntaina, toukokuun 15 pnä alkaneen levitysryntäyksen aikana hankittu Vapaudelle 32 uutta tilausta, joista 7 koko vuoden ja 24 puolen vuoden tilauksia.

Uusia tilauksia saapui nyt seuraavasti:

Konttori 1, ryntäyskomitea 14 ja Hilda Huhtanen 1, yhteensä Sudburysta 16 tilausta. Niin tuli osuus täytetyksi 160-prosenttisesti, sillä tavoitteena oli 10 uutta.

Henry Kulmala, Sault Ste. Marie, Ont., 1 uusi tilaus.

Matti Heiska 1, E. J. Laakso 1 ja Henry Rönty 1, yhteensä Torontosta 3 uutta tilausta, osuuden ollessa 10.

Helga Piesanen, Kirkland Lake, 1 uusi tilaus.

Uuno Snellman, Hollow Lake, Alta, 1 uusi tilaus ja osuus täyttyi.

Lydia Mäki, Waters Township, 1 uusi tilaus ja osuus täyttyi.

J. Lehto 5, Sam Pukkala 1 ja A. T. Hill 1, yhteensä Port Arthurista 7 uutta tilausta osuuden ollessa 10.

Emil Hankila, South Porcupine, 1 uusi tilaus.

K. Kauppinen, Chicago Mines, 1 uusi tilaus ja osuus täyttyi.

Onnittelemme sydämellisesti niitä paikkakuntia jotka täyttivät jo osuutensa ja pääsivät "rapiolten" hankintaan. Ryntäys näyttääkin nyt saaneen oikein ripeän alun joten voidaan odottaa ajan ja tilanteen vaatimia hyviä tuloksia. Tavoitteena on, kuten tiedetään, vähintäin 150 uuden tilauksen hankkiminen Vapaudelle ja kaikkien päättymässä olevien tilauksien uusiminen.

Ryntäyskauden aikana myönnetään kaikille uusien tilausten hankkijoille 15 pros. palkkio. Sen lisäksi jaetaan levitystyössä parhaiten onnistuville sievät rahapalkinnot kolmessa sarjassa: A-sarjassa $25 eniten uusia tilauksia hankkineelle ja $15 toiselle sijalle päässeelle. B- ja C-sarjoissa on palkintoina $15 ja $10.

Hankkikaamme Vapaudelle nyt alkaneen levityskuukauden aikana vähintäin 150 uutta tilausta ja "rapiot" päälle. — W.

4.5 tonnin avaruussatelliitti

(Jatkoa 1. sivulta)

lee tekemään kaikkensa maailman rauhan takaamiseksi."

ONKO AVARUUSLAIVASSA ELÄVÄ IHMINEN

Washington. — Canadalainen kirjeenvaihtaja Philip Deane kirjoittaa täältä, että Yhdysvaltain ilmailu- ja avaruushallinnon taholta yritetään virallisesti väheksyä Neuvostoliiton viimeisimmän satelliitin merkitystä, mutta samalla samat virkailijat ilmaisevat epävirallisissa lausunnoissaan, että Neuvostoliiton avaruuslaivan matkassa voi olla elossaoleva ihminen ja että neuvostoliittolaiset eivät ole sitä tunnustaneet siltä varalta jos koe epäonnistuu.

Yhdysvaltain vakoilulennoilla Neuvostoliiton alueen yli väitetään saadun jo aikaisemmin tietää, että Neuvostoliitto lähettää suuren satelliitin avaruuteen ja Yhdysvaltain hallituksen väitetään saaneen kuvia jättiläisraketista, joka oli yli 200 jalkaa korkea, eli lähes kaksi kertaa niin suuri kuin Neuvostoliiton mannerten väliset ohjukset.

Tällaisen jättiläisen työntövoimaksi arvioidaan täällä 1,000 000 paunaa. Sen ilmoitetaan käsittäneen useita raketteja kimpussa, kuten sanotaan yhdysvaltalaisenkin Saturn-ohjuksen — silloin kun se valmistuu kahden tai kolmen vuoden kuluttua.

Ilmailu- ja avaruushallinnon palveluksessa oleva tri John P. Hagen tunnustaa, että Neuvostoliiton avaruuslaiva on jälleen yksi esimerkki "huomattavasta erosta" Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton ohjussaavutuksien välillä.

"He kykenevät lähettämään suuria hyötypainoja kiertoradalle", sanoi hän.

Seikkailu- ja salapoliisiromaaneja

JAMES CURWOOD:
Musta metsästäjä
251 sivua — Hinta nid. $1.00

NORDHOFF - HALL:
Myrskyn kourissa
236 sivua — Hinta nid. $1.00

EDGAR WALLACE:
Miljoonan dollarin juttu
Salapoliisiromaani
181 sivua — Hinta nid. $1.00

SAX ROHMER:
Keltainen kynsi
Salapoliisiromaani
208 sivua — Hinta nid. $1.00

SELDON TRUUS:
Kadonnut raharuhtinas
230 sivua — Hinta nid. $1.00

CARL HAENSEL:
Matterhornin valloittajat
Tosiromaani
184 sivua — Hinta nid. $1.00

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

PUNAISEN SULKASARJAN
SEIKKAILU-ja SALAPOLIISIROMAANEJA

J. O. CURWOOD:
SUDENPYYTÄJÄT
Kolmen metsästäjän seikkailut Canadassa.
133 sivua. — Hinta nid. 75c

MAYNE REID:
KULLANKAIVAJIA JA INTIAANEJA
Seikkailuromaani Meksikosta.
156 sivua. — Hinta nid. 75c

H. W. MORROW:
UUDISASUKKAAN POIKA
Seitsemän sisaruksen seikkailu villissä lännessä.
142 sivua. — Hinta nid. 75c

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

Teknillinen ammattitiedon suurteos

KONEPAJATEKNIIKKA - I OSA
Suurikokoinen teos 8x10½ — 659 sivua
HINTA SID. $5.00

● PROF. RAGNAR WOXENIN toimittama suuri konepajatekniikan käsikirja edustaa alallaan todella PARASTA MAHDOLLISTA ASIANTUNTEMUSTA. Prof. Woxen itse on Ruotsin kuninkaallisen Teknillisen Korkeakoulun rehtori, ja hänen avustajinaan on ollut 38 etevää ruotsalaista insinööriä ja teknillisen alan tiedemiestä.

Teos antaa erinomaisen läpileikkauksen nykyaikaisesta konepajateollisuudesta alkaen sen teoreettisista edellytyksistä, ja päätyen yleisluontoisiin konepajateknillisten kysymysten-selvittelyihin.

I OSA: Teknillinen nimistö — Lujuusoppi — Aineoppi — Kone-elimet — Toleranssit ja sovitteet — Konepiirustukset — Hitsaustekniikka — Pinnanlaatu.

TEKNIIKAN PERUSKIRJA
847 SIVUA — HINTA SID. $3.50

● TEKNIIKAN PERUSKIRJA — todellinen tekniikan Pikku Jättiläinen, alan perustiedot yksissä kansissa. Jokaisen eteenpäin pyrkivän ja itsekseen opiskelevan ammattimiehen, opiskelijan ja teknilkkaa harrastavan pojan ainoalaatuinen tiedonlähde. Yli 1000 kuvaa. Seppä, sorvari, mallinveistäjä, sähkömies, kirvesmies — melkeinpä kuka tahansa ammattimies löytää teoksesta omaa alaansa koskevaa tietoutta, jota voi käyttää hyödykseen jokapäiväisessä työssään.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

HILMAN MUISTOLLE

On vuosi umpeen kulunut,
Sinua vain ei ole kuulunut,
Sä kuljet Tuonen polkuja,
Mist' ei kukaan enää palaja.

Henrik Mäki,
Aarne, Hellen, Jim ja Daniel Mäki.

Sydämelliset kiitokset CSJ:n sairashuoltokomitealle ja kaikille niille sukulaisille, ystäville ja tovereille, jotka huomaavaisuudellaan ja huolenpidollaan ovat niin paljon muistaneet ja auttaneet sekä Hilma-vainajan että omaa sairauteni aikana.

HENRIK MÄKI
Lockerby Ontario

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

TAKAAMME VAKUUTETUN SÄILYTYKSEN TURKEILLE y.m. TALVIVAATTEILLE!
(Insured Cold Storage)
BOND Cleaners
E. TARVAINEN
Puhelin HO. 3-2940
216 O'Connor Dr., Toronto, Ont.
Myöskin värjäystä ja turkisten puhdistusta.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Jack Karvonen
16 Chamberlain Ave.
Puhelin RU. 2-4227
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Allan Ilbury
488 Brock Ave., Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

Uudet 45-KIERTONOPEUDEN TRIOLA ÄÄNILEVYT NYT SAATAVANA!

Jokaisessa levyssä NELJÄ KAPPALETTA, kahden tavallisen levyn ohjelma..

NE 194 **Mauno Kuusisto ja George de Godzinsky yhtye**
Kansanlauluja
Vallinkorvan laulu (Mauno Kuusistolla on kaunis ääni)
Kesäpäivä Kangasalla
Itkevä huilu
Oi muistatko vielä

NE 205 **Kalevi Korpi laulaa — Hieno levy**
Espanjatar, valssi, Kalevi Korpi ja Marja Eskola
Suutelen kättänne Madame, tango
Muistoja Ukrainasta, foksi
Begin the Beguine

NE 207 **Matti Jurva laulaa:**
Viipurin Vihtori, polkka
Savotan Sanni, jenkka
Pohjanmaan junassa, jenkka
Savonmuan Hilima, valssi

NE 208 **Paul Norrback ja Mikko von Deringer yhtyeineen:**
Unelmia, beguine
Toiveita, tango
Ilon illat, valssi
Ikävöintiä, tango

NE 211 **Lasse Huurre, Paul Norrback ja M. von Deringer yhtyeineen:**
(Tässä levyssä kuulette uuden ja hyvän laulajan Lasse Huurteen.)
Manjuska, foksi
Ikävöintiä, tango
Unelmia, beguine
Toiveita, tango

HINTA AINOASTAAN $2.00 KPL.
(Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut.)

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.
Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6789
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

MAANMITTARI
Murray R. Maher, O.L.S.
Ontarion maanmittari
PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
164 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

LAATUPUHDISTUSTA
kohtuullisin hinnoin
Starlite Cleaners
OS. 4-7001
1682 McFarlane Lake Rd.
KOTIINAJOPALVELU

PUVUT	1.10
HOUSUT	55c
LENINGIT	1.25
TAVALL. HAMEET	55c

ROLLY MIRON, omist.
3. 10. 17. 14.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n osaston johtokunnan ja Työn Puiston komiteau yhteinen kokous perjantaina t.k. 20 pnä klo 7 illalla Vapauden konttorissa eikä Finnish-haalilla, kuten aikaisemmin on ilmoitettu.

Naistenkerhon erikoistilaisuus tänä iltana Finnish-haalilla klo 7.30 ip.

Työn Puiston puhdistustalkoot keskiviikkona iltapäivällä ja illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla ensi keskiviikkona klo 7.30 illalla.

"Virtaset ja Lahtiset"-näytelmän roolit pyydetään palauttamaan K. Salolle Vapauteen, koska vierailuaikomuksesta jouduttiin luopumaan.

Jos haluatte päivästä toiseen seurata maamme työkansan tärkeimpiä kysymyksiä, niin TILATKAA VAPAUS!

Työn Puiston puhdistustalkoot pidetään keskiviikkona

Työn Puiston puhdistustalkoot pidetään ensi keskiviikkona. Aikaisemmin ilmoitettiin, että työt aloitetaan illallisen jälkeen, mutta senjälkeen ovat erikoisen touhukkaat naiset ilmoittaneet, että he ovat valmiit menemään koko päiväksi töihin, joten se on erittäin tervetullut toimenpide. Tärkein on kuitenkin, että saadaan mahdollisimman paljon talkooväkeä ja puisto kuntoon.

Emännät laittavat hyvää kahvia ja maukkaita voileipiä talkooväelle.

Jättiläisbingo Finnish-haalilla ensi torstaina

Vapauden johtokunnan ja henkilökunnan toimesta järjestetään Finnish-haalille ensi torstaiksi alkaen kello 7.30 illalla jättiläisbingo. Johtokunnan jäsenet yhdessä liikkeen henkilökunnan kanssa hankkivat tilaisuuteen tavallista arvokkaammat palkinnot. Samalla myöskin järjestäjät ottavat kiitollisuudella vastaan bingopalkintoja.

Tulot tästä tilaisuudesta käytetään Vapauden ja Liekin tilaamiseksi sairaaloissa, eri keuhkotautiparantoloissa sekä kotona sairastaville varattomille, jotka haluavat lukea näitä lehtiä. Tästä syystä järjestäjien puolesta toivotaan, että mahdollisimman moni antaa tukensa tälle hyvälle tarkoitukselle.

Beaver Laken uuden haalin avajaisjuhla pidetään ensi lauantaina ja sunnuntaina

Beaver Lake, Ont. — Kuten tässä lehdessä jo aiemmin onkin kerrottu, vietetään Beaver Laken uuden haalin odotettua avajaisjuhlaa kuluvan kuun 21—22 pnä, eli ensi lauantaina ja sunnuntaina. Paljon työtä ja ponnistelua on tarvittu että uusi kulttuurikotimme vihdoin viimein on siinä kunnossa, että voidaan kokoontua viettämään kauan odotettua avajaisjuhlaa. Paljon auttavia käsiä ulkoapäin on tehnyt osaltaan mahdolliseksi tämän. Nyt voi kansa saapua kanssamme viettämään tätä meille niin historiallista juhlaa.

Juhlat aloitetaan lauantaina mahtavilla avajaistansseilla, jossa soitosta huolehtii Niemen Leon tunnettu yhtye. Haali on koristettu juhla-asuun vastaanottamaan vieraita. Alkää unohtako näitä tansseja vaan saapukaa suurella joukolla mukaan.

Todellinen suuri ja mahtava juhlapäivä on vasta sunnuntaina, jolloin haalilla nähdään ihmisiä varmastikin niin paljon että ei riitä istuimet. Juhlavieraita kun saapuu ulkopaikkakunnilta asti ja tietystikin kotoiset ja Sudburyn ympäristön ihmiset. Juhlaohjelma on arvokas, jonka näette kokonaisuudessaan tämän lehden tässä numerossa. Kuten huomaatte, niin kotoisten voimain lisäksi antaa arvokkuutta vieraspaikkakuntalaisten erinomaiset esitykset. Tuleehan Toronton Yrityksen mainehikkaat ja kuuluisat naisvoimistelijat antamaan väriä tässä juhlassa liikunnan kauneudesta. Lisäksi tulevat Yrityksen pojat antamaan permanto- ja nojapuuliikkeitä, joita omalta osaltaan avustaa meidän Kalle — väsymätön, kahdeksaakymmentä käyvä voimisteluveteraani Kalle Honkanen. Kaarelan Ailin pitäisi tulla aina Port Arthurista asti antamaan myöskin permanto ja nojapuuliikkeitä Emme ole nähneet Ailia muuta kuin hiihtoladulla täällä joten on kiinnostavaa nähdä hänet nyt voimistelussa mukana. Sudburyn Sävel-kuoro esiintyy, samoin Sudburyn mandoliiniorkesteri ja monet muut laulajat ja soittajat. Juhlapuheen pitää Edwin Suksi ja myöskin lyhyen puheen Toronton Yrityksen jäsen Wilbert Bohm. Ohjelmaa on paljon ja heti ohjelman loputtua vielä tanssitaan Richard ja Ruth Johnsonin yhtyeen soitolla. Ohjelmallisesti tämä on sellainen tapaus ettei meillä usein ole sellaisia ollut eikä taida pitkiin aikoihin tullakaan. Kannattaa saapua Majavajärvelle molempina päivinä juhlimaan. — N.

Viljo Jokinen hukkui Vermillion-jokeen viime perjantaina

Viime perjantaina noin 8.30 ip. hukkui 50-vuotias Viljo Jokinen tulvan vallassa olevaan Vermillion-jokeen Whitefishissä.

Onnettomuus tapahtui kun hän oli rakentamassa hiekkapussipatoa Lake Penagen tielle yhdessä Jaakko Erholmin kanssa. Molemmat olivat pienessä veneessä ja saapuessaan lähelle rantaa moottori lakkasi toimimasta. Silloin he yrittivät päästä rannalle, mutta vene kaatui kovassa virrassa ja virta vei mukanaan Jokisen kun sensijaan Erholm pelastui uimalla rantaan.

Ruumiin etsintää haittasi pimeys. Sunnuntaina keskeytettiin ruumiin etsintä koska kova virta haittasi naaraustöitä.

Martta Helin Sudburyn Memorial-sairaalassa

Martta Helin Beaver Lakelta on hoidtttavana Sudburyn Memorial-sairaalassa kolmannella lattialla huoneessa no. 319. Samassa huoneessa on mrs. Palomäki Wahnapitaesta hoidettavana. Käykääpä ystävät heitä tervehtimässä. Toivomme pikaista tervehtymistä ja kotiinpääsyä. — N.

— Interventio, väliintulo, sekaantuminen.

TILATKAA VAPAUS!

SUURI
OHJELMA- ja VOIMISTELUJUHLA
TARMOLASSA
KESÄKUUN 11 ja 12 PÄIVÄNÄ

HAUSKAT JUHLATANSSIT
Lauantaina, kesäk. 11 pnä klo 9 illalla

OHJELMA-JA VOIMISTELUJUHLA
Sunnuntaina, kesäkuun 12 pnä klo 2 ip.

Järjestää: V.-ja u.-seura YRITYS
(17-7)

Vapauden henkilökunnan ja johtokunnan toimesta järjestetään
SUUR-BINGO
FINNISH-HAALILLA, SUDBURYSSA
TORSTAINA, TOUKOKUUN 19 PNÄ
alkaen klo 7.30 illalla
Bingotilaisuudesta saaduilla tuloilla tilataan VAPAUTTA ja LIEKKIÄ sairaille, vanhuksille ja työkyvyttömille.
Tulkaa kannattamaan hyvää asiaa. Teidän antama kannatuksenne tekee sairaan ja vanhuksen mielen hyväksi, kun saavat vastaanottaa LIEKIN ja VAPAUDEN tilauksen.
● HYVÄT VOITOT! TERVETULOA! ●

Ikkunat ja ovet erikoisalamme
Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisin hinnoin.
Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa
"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.
SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

Puhdistusviikko on käynnissä

Maanantaina alkoi Sudburyssa puhdistusviikko. Tämä merkitsee sitä, että kaikkien rakennusten pihat on puhdistettava kuluvan viikon aikana. Jos tämän jälkeen pihoilla tavataan likakasoja, niin siitä voi rakennusten omistajat tai vuokraajat saada sakkoa.

Talon asukkaiden on pantava roskat astioihin ja asetettava katujen varsille sille kaupungin trokit tekevät ylimääräisiä roskienkeräysmatkoja.

Asukkaita kehoitetaan noudattamaan ohjeita roskien keräämisen toteuttamiseksi sillä se on myöskin yksi tärkeä kysymys terveydenhoidon kannalta.

George Gustafson General-sairaalassa

Vapauden kirjanpitäjä George Gustafson joutui Sudbury General-sairaalaan viime lauantaina vatsavian takia. Hän on huoneessa no. 643.

Aurora Lahti kuoli 83-vuotiaana

Viime perjantaina kuoli Sudburyn General-sairaalassa mrs. Aurora Lahti (o.s. Löytölä) 83-vuotiaana.

Hänet haudattiin viime maanantaina Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

Tulvatilanne on edelleenkin hyvin vakava Sudburyn ympäristöllä

Espanolasta tiedoitettiin maanantaina, että siellä oleva KVP:n paperitehdas pantiin osittain käyntiin eilen sen jälkeen kun se oli suljettuna tulvaveden takia viime torstaista lähtien. Tulva ei onneksi aiheuttanut suurta vahinkoa tehtaalle.

KVP:n tuotannon johtaja Jack McCallum sanoi, että tulva aiheutti vahinkoa sähkölangoitukselle, mutta noin 300 miestä 800 työläisestä uskottiin alkavan työn maanantaina, tiedoitettiin maanantaiaamuna. Tehdas uskotaan olevan täydessä käynnissä ensi keskiviikkona.

Maanantaina oli vielä vettä paperitehtaan lattialla, mutta vesi laskee nopeasti. Spanish-joen yli johtava väliaikainen silta oli maanantaina vapaana vedestä.

Viime sunnuntaina monet asunnot Naughtonissa olevan Simon-järven rannalla olivat vielä tulvavedessä.

Viime viikon vaihteessa Penage-järvelle johtava tie oli tulvan vallassa. Lehtemme päätoimittaja Wm. Eklund mennessään vaimoineen Penage järvellä olevalle kämpälleen joutuivat ottamaan veneen Vermilion-joelta ja ajamaan pitkin tulvan vallassa olevia peltoja myöten pitkän matkan ja senjälkeen menivät loppumatkan Gemmelin trokilla.

Viime viikon lopulla kävi toimituksessamme Whitefishissa Vermilion joen rannalla asuva lehtemme asiamies Matti Lindala ja sanoi, että hänen asuntonsa on ollut veden ympäröimässä saaressa jo kuukauden ajan. Niinikään Grassy-järven ympärillä on ollut niin paha tulva, että siellä asuvat farmarit eivät ole päässeet tulvan vallassa olevan tien takia kulkemaan autoillaan. Lehtemme kirjapainon esimies Eino Siren, joka oli Vermilionin joen rannalla olevan vaimonsa isän Frank Kuusiston farmilla viime sunnuntaina, sanoi kulkeneensa Grassy-järven tulvivalla tiellä veneensä kanssa. Niinikään hän sanoi soudelleensa tulvan vallassa olevalla Whitefishin urheilukentällä.

Vermilionin joen pinta arveltiin olleen viikon vaihteessa 14 jalkaa normaalia korkeammalla. Kansakoulu, kuusi mailia etelään valtatie no. 17:sta, jouduttiin sulkemaan tulvan takia.

Vesi Vermilion-joessa laski vähän viime sunnuntaina, mutta Penage-järvessa tulva paheni. Monet venehtoneet ovat tulvan vallassa.

Fieldissä, joka on 15 mailia pohjoisene Sturgeon Fallsilta, kuusi perhettä on joutunut muuttamaan CNR:n konduktorivaunuihin koska Sturgeon joki on tulvittanut heidän kotinsa. Paikoittain tiellä sieltä Sturgeon Fallsiin on kaksikin jalkaa syvästi vettä, mutta liikenne ei kuitenkaan ole sen johdosta pysähtynyt. Pohjoiseen Fieldistä liikenne oli pysäyksissä tulvan johdosta viikon vaihteessa.

Wanupin tiellä, noin 20 mailia etelään Sudburysta, liikenne on ollut myöskin keskeytyksissä tulvan takia. Levackin tiellä, pohjoiseen Larchwoodista, oli viikon vaihteessa vettä ja tulvan takia tien pohja kahdesta kohdasta oli pahasti huuhtoutunut pois.

Katolisten koulujen talonmiehet lakossa

Talonmiehet 25 Sudburyn katolisessa koulussa lakkoutuivat maanantaina. Lakossa on kaikkiaan 29 talonmiestä ja he lakkoutuivat koska katolisten koulujen lautakunta kieltäytyi tunnustamasta National Union of Public Service Employees union osastoa.

Lakossa olevat koulujen talonmiehet järjestivät pikettilinjat koulujen edusalle. Nämä talonmiehet järjestivät union osaston viime kuussa. Työsuhdelautakunta hylkäsi union anomuksen edustaa talonmiehiä kunnallislain 78 kohdan nojalla koska koululautakunta vetosi, että tämän lain mukaan kielletään kunnallistyöläisiä liittymään unioon.

Eräitten koulujen talonmiesten palkka kaupungin yhdistämisen jälkeen laskettiin, joka on herättänyt syvää tyytymättömyyttä.

Hardy-kaivoksen työläiset jäivät pois työstä

Mine-Millin osasto 598 presidentti Don Gillis ilmoitti maanantaina että hän on kehoittanut Falconbridgen Hardy-kaivoksen työläisiä palaamaan työhön ja ettei osasto ole kehoittanut heitä olemaan pois työstä. Hän sanoi, että yhtiö on uhannut ryhtyä ankariin toimenpiteisiin ja mahdollisesti panemaan pois työstä joitakin työläisiä lakkoutumisen johdosta.

Mr. Gillis sanoi, että yhtiö on kieltäytynyt neuvottelemasta union edustajien kanssa.

Työstä pois jäämiseen sanotaan olleen syynä sen, kun työläiset on määrätty käyttämään varmuuslasseja koko työvuoron ajan.

Gillis neuvoteli Hardy-kaivoksen työläisten edustajain kanssa. Heidän joukossaan oli mm. Mine-Millin osasto 1025 presidentti Jack Keuhl. Gillis sanoi yhtiön kanssa olevan sellaisen sopimuksen, että jos työläiset harkitsevat että varmuuslasit joissakin töissä ovat vaaralliset, niin työläiset voivat turvallisuusinsinöörin luvalla olla käyttämättä niitä tilapäisesti.

Menetelkää nerokkaasti . . . menetelkää turvallisesti
KAIKKI TURKIKSET
kestävät paremmin kun ne säilytetään kunnollisesti . . . ja kunnollinen säilytys on . . .
Certified
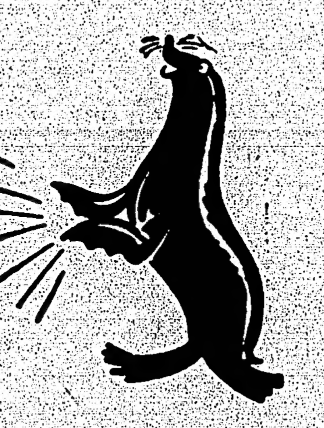
KYLMÄ TURKISTEN SÄILYTYS
Liikalämpö on kaikkein vahingollisinta turkiksillenne — koska kuumuus kuivaa suojelevat luonnonöljyt, joita turkisnahoissa on luonnostaan. Hiljalleen kuumuus tekee turkikset himmeiksi ja murtuviksi, jolloin ne voivat helposti revetä ja varmasti näyttävät elottomilta ja vanhoilta.
"CERTIFIED" kylmä turkisten säilytys suojelee turkikset pitämällä ne siinä asterajassa, joka parhaiten niille sopii. Holvien kiertävä kylmäilma, jonka kosteus on kontrolloitu, turvaa ne koilta; ollen juuri sellaista ilmaa jota turkikset tarvitsevat pysyäkseen pehmoisina ja loistavina, valmiina rikastuttamaan pukeutumistanne silloin kun turkiksia trvitsette!
PUHELIMET:

North Bay	SUDBURY	Sault Ste. Marie
GR. 4-0670	OS. 5-5645	AL. 3-1071

Nopealle, ystävälliselle, taatulle palvelukselle
"Hollanderize" puhdistus
Ehdotamme turkiksillenne "Hollanderize" puhdistusta tai uudistusta niiden säilössä ollessa. VAPAAT kustannusarviot ilman sitoumusta — yksi lisäpalvelu, kun säilytätte turkkinne meillä.

Korjausta ja uudistusta experttiemme avulla
Parhain aika korjauttaa tai tehdä muutoksia-turkkiinne ammattitaitoisten turkisexperttiemme avulla on nyt, kun turkiskausi on ohi ja meillä on riittävästi aikaa tehdä se edullisin hinnoin.
VAPAAT KUSTANNUSARVIOT ILMAN SITOUMUSTA
A. Lafrance & Sons
LIMITED
Tehdasturkkurit vuodesta 1908 lähtien
Sault Ste. Marie SUDBURY North Bay

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

KAUNIITA KUKKIA . . .
uudessa Suomalaisessa
KUKKAKAUPASSA
HELVI'S FLOWER HOUSE
Puh. OS. 5-5251
146A Cedar St. Sudbury

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
MUUTTANUT
7 CEDAR ST., SUDBURY
Viinakaupan vieressä

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

Drink
Sun Crest
ORANGE
Se nautintorikas
VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES
LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

ELOKUVAT ja TANSSIT
Iskelmälaulajatar EILA PIENIMÄKI . . .
saapuu seuraaville paikkakunnille.
OLIVER RANTAKANGAS ja kumppanit.
—Elokuvia—
"VALMIINA LÄHTÖÖN", "KIPPARIT",
"OI MUISTATKOS"
Tilaisuudet alkavat kello 8 illalla.
SAULT STE. MARIE — Chateau Pines haali, torstaina t.k. 19 päivänä.
SUDBURY—Finnish haali, perj. t.k. 20 pnä
WANUP—Suomalainen haali, lauant. t.k. 21
Tanssin lomassa näytetään edelliseltä haalilta otettuja värikuvia, joista näette monia tuttuja kasvoja eri paikkakunnilta.

Tule ja tuo tuttavasi filmitähdeksi. Liput ainoastaan dollarin.
EILAN VIIMEISET LEVYUUTUUDET SAATAVISSA.

TERVETULOA BEAVER LAKEN UUDEN HAALIN
AVAJAISJUHLAAN
Juhla aloitetaan lauantai-iltana toukok. 21 pnä klo 8.30
MAHTAVILLA JUHLATANSSEILLA
HUOM! Merkkitanssi ja palkinto. Hattuja erikoisesti tätä tilaisuutta varten. Arvokas ovipalkinto. — Kilpapallotanssi. Erikoisuutena KUKA ON PIDETYIN TYTTÖ ratkaistaan yleisön äänestyksellä. Paljon muuta hauskaa. Saapukaa joukolla. Soitosta huolehtii LEO NIEMEN YHTYE.
SISÄÄNPÄÄSY 75c
Juhlat aloitetaan sunnuntai-iltana, toukok. 22 p. klo 8
JUHLAOHJELMA

O Canada	Sudburyn Sävel-Kuoro	Permanto-ja nojapuuliikkeitä	Yrityksen miehet ja Kalle Honkanen
Tervehdyssanat	Werner Lammi	Permanto-ja nojapuuliikkeitä	Port Arthurin Iskun Aili Kaarela
Juhlaruno, kirj. Kalle Salo	Unto Penttinen	Soololaulua	Eero Kinos
Soittoa	Sudburyn mandoliiniorkesteri	Hanurisoolo	Leo Niemi
Puhe	Wilbert Bohm, Torontosta	Tanssiesitys	Toronton Yirtyksen naisvoimistelijat
Voimistelua	Toronton Yrityksen naisvoimistelijat	Menneitä muistoja, kirj. Tom Kopra	Maikki Setälä
Juhlalaulu, kirj. ja säveltänyt Jack Koski	Beaverlakelaiset	Soittoa	Sudburyn mandoliiniorkesteri
Soololaulua	Rauha Mäki	Hanurisoolo	Ruth Johnson
Juhlapuhe	Edwin Suksi	Tanssiesitys	Beaver Laken tytöt
Pianosoolo	Martta Saarela	Hanurisoolo	Richard Johnson
Tanssiesitys	Beaver Laken tytöt	Laulua	Sudburyn Sävel-kuoro
VÄLIAIKA			

OIKEUS OHJELMAN MUUTOKSEEN PIDÄTETÄÄN
TANSSIA JÄLKEEN KLO 12
Soittaa Ruth ja Richard Johnsonin yhtye. Ravintolalippu $1.00